

Digitālās vides izmantošanas iespējas latviešu valodas kā svešvalodas lasītprasmes veicināšanai (IzglT093)

Dr.paed., asoc. Prof. **I.Margeviča-Grinberga**

Grupu iesildīšanās

«Mani lasīšanas paradumi: papīrs vai ekrāns? Kāpēc?» (10 min)

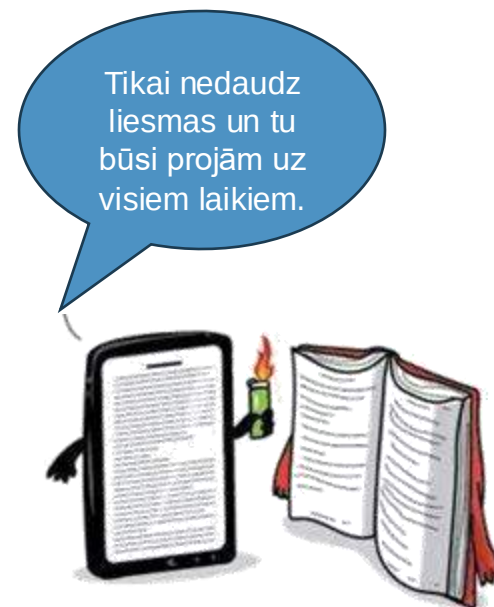
Kad jūs lasāt grāmatas, rakstus vai citas publikācijas, kuru formātu jūs izvēlaties – papīra vai digitālo?

Minēt 3–5 iemeslus, kāpēc dodat priekšroku konkrētajam formātam.

Katra grupa vienojas par **trim kopīgiem punktiem**, kas raksturo visbiežākās izvēles un iemeslus. Prezentē pārējām grupām.

Saturs

Ievads digitālajā lasīšanā

Digitālās lasīšanas stratēģijas

Digitālās lasīšanas rīku piemēri

Secinājumi

Digitālā lasīšana

Digitālā lasīšana, kas ietver e-grāmatas un tiešsaistes saturu, tiek raksturota kā **«navigācijas» lasīšana**. Tā ietver mijiedarbību ar nelineārām, hiperteksta struktūrām, kas ļauj izmantot dažādas lasīšanas stratēģijas un stilus konkrētā lietotāja vajadzībai pēc informācijas.

Digitālā lasīšana ir **elastīga un var tikt pielāgota** lasītāja vēlmēm un lasīšanas stilam.

Digitālās lasīšanas **vide ir būtiska**. Nepieciešama piekļuve tehnoloģijām. Svarīgas ir **digitālās prasmes**.

Digitālās lasīšanas definīcija

V. Grāfs (Graf 2015, 197) digitālo lasīšanu definē kā **līdzdalības lasīšanu**, pateicoties jaunajos medijos pieejamajai unikālajai dinamikai un sarežģītībai, kas piedāvā dažādas līdzdalības iespējas.

Hiperteksta teorija

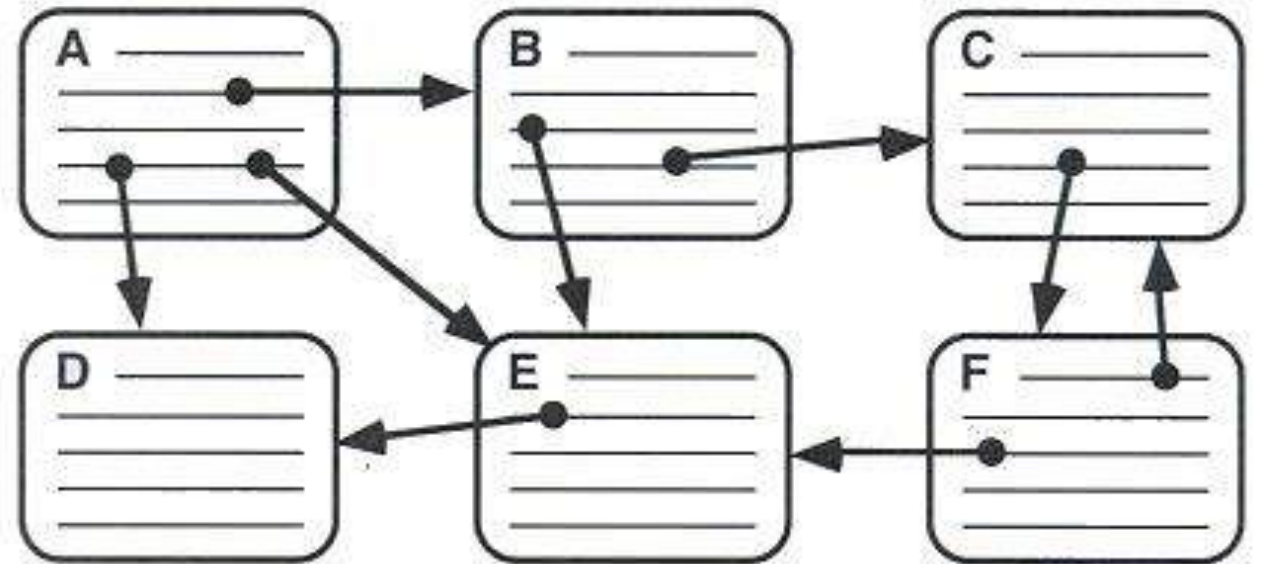
Ideju vai satura asociācijas

Ideju vai satura neseicīga attēlošana

Nelineārs un dinamisks

Saturs nav saistīts ar struktūru, un nevar paļauties tikai uz iepriekšējām zināšanām vai asociācijām

(Nielsen, 1995,1999; Brown, 2000; Landow, 2006)

(Schreiber, 1999)

Navigācijas lasīšana

4

The Importance of Navigation in Online Reading: Think, then Click

Not only are certain text-processing skills particularly important when reading on line, readers must also be able to navigate through and among different texts. This chapter describes students' digital navigation abilities and examines the relationship between navigation skills and performance in digital reading.

(OECD 2015)

Navigācijas lasīšana

- Tiešsaistes teksti lasītājiem bieži rada lielākas problēmas nekā drukātie teksti.
- Lasot digitālā vidē, skolēni izmanto savu iepriekšējo pieredzi (piem., par noteikta avota autoritāti) un padomus, piem., par izkārtojumu, valodas stilu un pareizrakstību, lai novērtētu informācijas uzticamību un atbilstību konkrētai jomai. (OECD 2015)

Monomodāli un multimodāli

- verbālā valoda kā dominējošais reprezentācijas un komunikācijas mods (izteiksmes līdzeklis, veids) atbilst **monomodālai perspektīvai**.
- Informācija, kas tiek nodota dažādos veidos: verbālais teksts var būt sagatavots rakstu un mutvārdu formā un papildināts ar dažādiem audiovizuāliem materiāliem un specefektiem. Prasme šādus tekstus lasīt, saprast un lietot tiek dēvēta par **multimodālo tekstpratību**. (Pošeiko 2018)

Digitālās vides teksti

Tipiskiem digitāliem dokumentiem raksturīga multimodalitāte (t.i., veidoti gan ar vizuāliem, gan ar verbāliem līdzekļiem: teksta, statisku attēlu, animācijas, iegultu video, skaņu u.c. kombinācija) un hipersaišu klātbūtne, kas veido nesecīgas lapu struktūras.

Tādējādi lasītājiem digitālajā vidē īpaši svarīgas ir ne tikai teksta apstrādes prasmes, bet ir arī jāprot orientēties, pārvietoties pa dažādiem tekstiem un starp tiem.

Skolēnu navigācijas uzvedību un prasmes nevar novērtēt drukātā veidā, bet var izmērīt digitālā tekstā, izsekojot skolēnu klikšķināšanas un ritināšanas uzvedību. (OECD 2015)

Multimodālā lasīšana

Faces by Zoe Miller and David Goodman

<https://issuu.com/hnabooks/docs/faces>

Why teaching creating multimodal texts is important

Creating multimodal texts is an increasingly common practice in contemporary classrooms. Easy to produce multimodal texts including posters, storyboards, oral presentations, picture books, brochures, slide shows (PowerPoint), blogs, and podcasts. More complex digital multimodal text productions include web pages, digital stories, interactive stories, animation, and film.

Student authors need to be able to effectively create multimodal texts for different purposes and audiences, with accuracy, fluency, and imagination. To do this, students need to know how meaning is conveyed through the various modes used in the text, as well as how multiple modes work together in different ways to convey the story or the information to be communicated.

Students need to know how to creatively and purposefully choose how different modes might convey particular meaning at different times in their texts, and how to manipulate the various combinations of different modes across the whole text to best tell their story (Jewitt, 2009). See: [Modes](#).

► [Why teaching EAL/D learners to create multilingual multimodal texts is important](#)

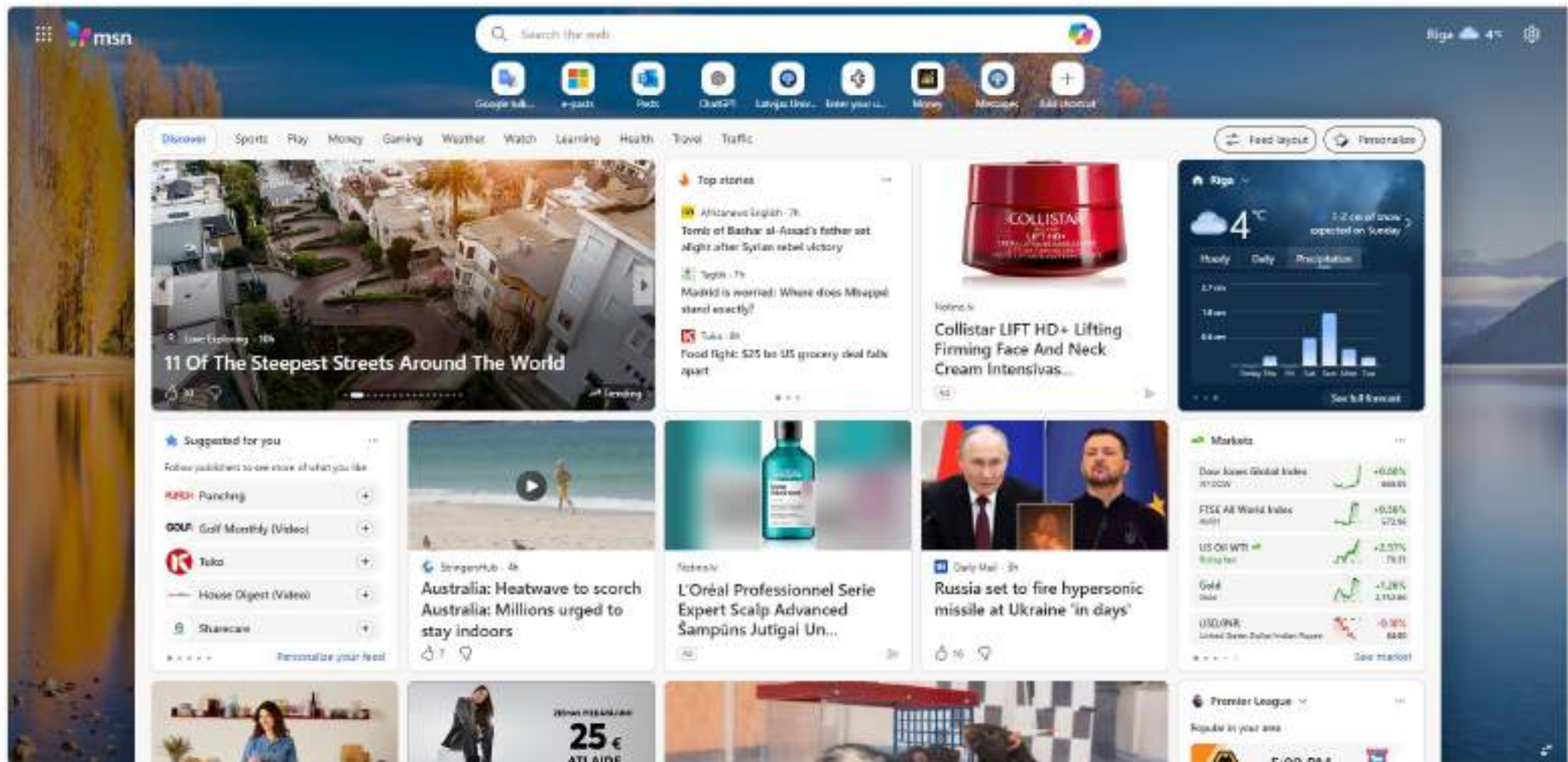
Multimodāla teksta piemērs

(Video 4:21)

Kā novērtēt navigācijas prasmes?

Navigācijas prasmes novērtēšana

- **Vienkāršs digitālās lasīšanas uzdevums** var būt orientēts uz informāciju, kas ir uzreiz redzama uzdevuma sākuma lapā.
- Ja uzdevuma izpildei nepieciešamā informācija nav uzreiz redzama un ir paredzēts ritināt lapu, vai arī lasītājam var būt jāapmeklē vairākas lapas vai vietnes, tad **uzdevums ir grūtāks**.
- **Navigācijas sarežģītība** ir atkarīga no lappušu skaita, kas jāapskata, lai izpildītu uzdevumu; kā arī no pieejamo lapas navigācijas rīku un struktūru daudzuma, pamanāmības, konsekvences un pazīstamības. (OECD 2015)

Navigācijas prasmes novērtēšana

- Ja ir nepieciešams pārvietoties starp lapām, ja ir daudz hipersaišu vai izvēlnes vienumu, no kuriem izvēlēties, lasītājam, visticamāk, **uzdevums būs grūtāks** nekā tad, ja ir tikai viena vai divas hipersaites.
- **Uzdevums ir vienkāršāks**, ja ekrānā ierastā vietā ir labi redzamas saites; **uzdevums ir grūtāks**, ja saites ir iegultas tekstā vai atrodas citādi netradicionālā ekrāna daļā.
- Pārblīvētas tīmekļa lapas un reklāmas vai vizuālie materiāli, kas novirza lasītāju uzmanību no attiecīgajām saitēm, apgrūtina navigāciju.

(OECD 2015)

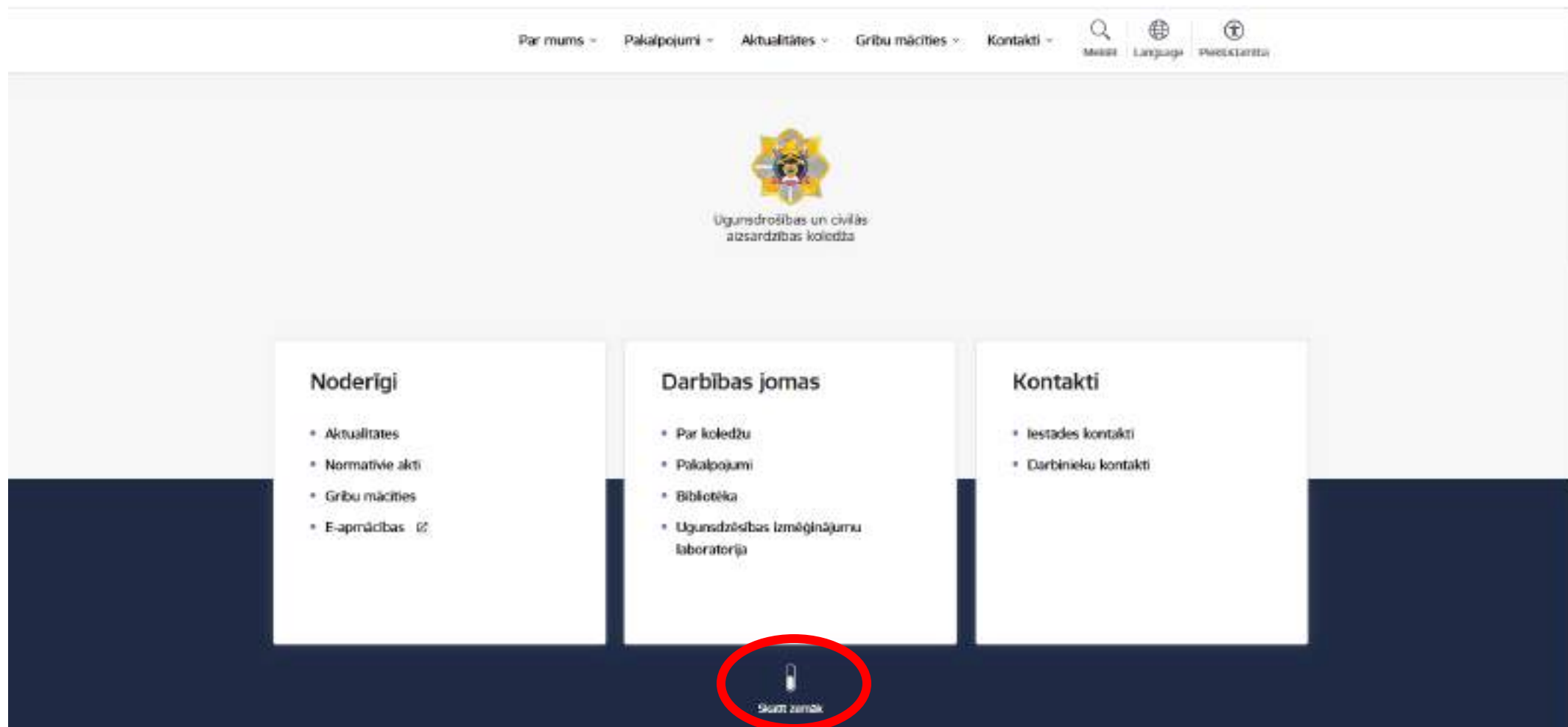
Navigācijas prasmes novērtēšana

- Skaidri norādījumi par nepieciešamo navigāciju samazina uzdevuma izpildes grūtības.
- Pat tad, ja lasītājam ir jāapmeklē vairākas lapas, skaidri norādījumi par lapām, kas jāapmeklē, un izmantojamās navigācijas struktūras var padarīt uzdevumu salīdzinoši vienkāršu.
- Pazīstama vietnes organizācija, piemēram, hierarhiska struktūra, var darboties kā netiešs norādījums un atvieglot navigāciju.

(OECD 2015)

Uzdevums pāros «Mājas lapu analīze» (15 min)

- Izvēlēties divas atšķirīgas mājas lapas.
- Noteikt, kurā ir vieglāk orientēties, norādot konkrētas lietas, kas palīdz un kas traucē.
- Izveidot vienu vienkāršu un vienu sarežģītu orientēšanās mājas lapā uzdevumu.

Willkommen/bienvenue/welcome - y ¡Hola! - to the

SAVERS: Hyps 1, 2; Cloze VP, N-Wd; ID-Wd; RT; Flash; Click

TUTORIAL - Media files into
Cloze+Hypertext
PDF+TXT

Good CM Review

Compleat Lexical Tutor v.8.5

For data-driven language learning on the Web

QUICK LOOK-UP or LISTEN

Enter words to
search or
speak...

BASIC SITE SEARCH

Search

BEST SCREEN : Browser Edge/Chrome Zoom 80/90/100/110% @ 13/14-15/17/20"
YOUR SCREEN : Browser Chrome Zoom 100% Size 20" IP 87.110.102.73 [7]

No cookies, registration, ads
USER BUILT SINCE 2015

"Best from Canada since Trivial Pursuit" - Thornbury

VP 1-WD Enter a word... >>

QUICKLINKS >

12 Flashcards

TOP...

TUTORIAL

GAMES

RESEARCH

List_Learn

Group Lex ^M

Hypertext

RA Reading
Resource Assisted

Corpus Grammar

Concord Writer

Research ^M

Multiwords

Range

PSYCHO-LEX
ReacTime ^M
STM ^M

Vocab Stats

Concordance

Vocabprofile

Text Tools

Coverage ^M

Familiarizer

Frequency
Nuclear

Text Compare

RaNdOmCiTy

KeyWords

Clickers ^M

Flashcards ^M

Tests ^M

Cloze
Tune-Up Mar 2023

Fon(W)Fs
Hard Spell
Detector, ID-Word

MorphoLex ^M

NEW
POS parse
@VP+CONC
<<====

UQAM

WR

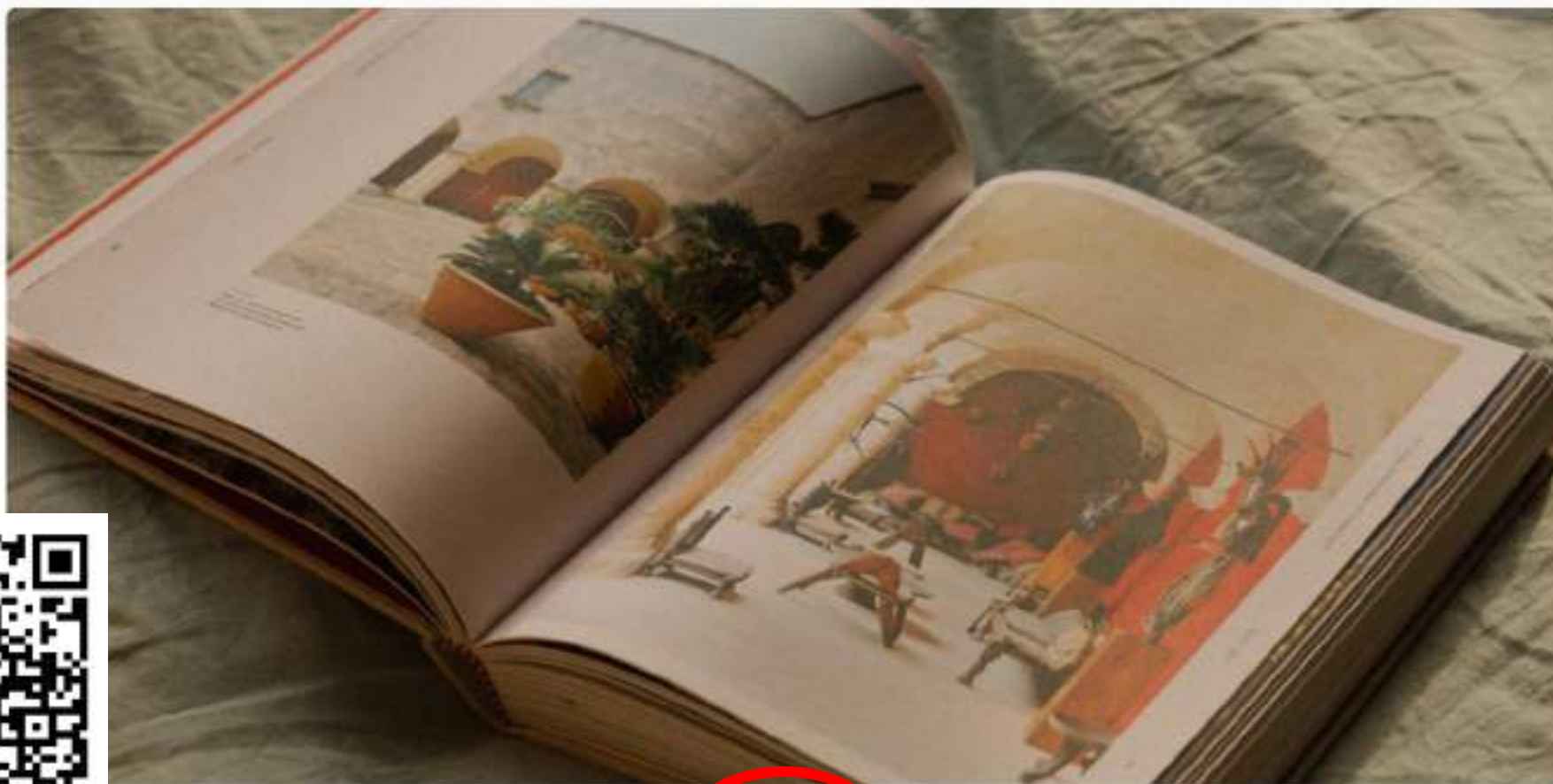
TimeCobb

How to Cite

PayPal
Donate

^M=Mobile friendly

Summarize

Lasīšanas fenomenoloģija

- Lasīšanas fenomenoloģija visbiežāk tiek izmantota, lai aprakstītu tradicionālā, lineāra teksta lasīšanas procesu. Izmanto arī hiperteksta teorijā, aprakstot digitālo lasīšanu.
- Apraksta lasīšanas pieredzi. Lasīšana ir apzināta darbība un komunikācijas akts.
- Lasītājs neuztver visu tekstu uzreiz, tāpēc lasītājs jebkurā brīdī koncentrējas tikai uz vienu teksta daļu.

(Carusi, 2006)

Līdzdalības lasīšana

(Lankshear & Knobel, 2008; Graf, 2015;
Jenkins, 2006)

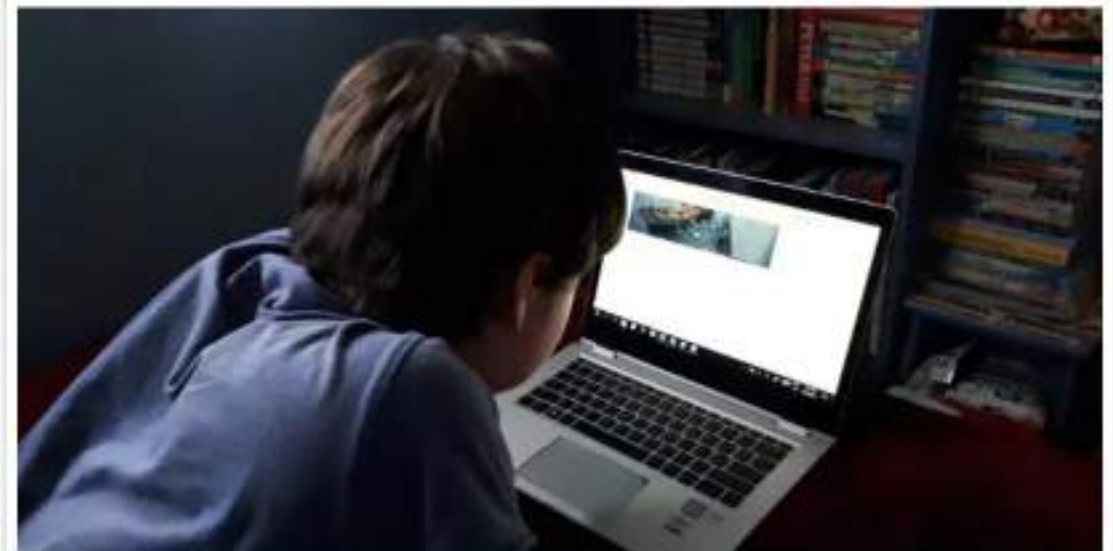
Reading on-screen vs reading in print: What's the difference for learning?

October 11th, 2021, By [Lisa Allcott](#)

How well do your students learn when they read online? What are the outcomes of on-screen reading compared with reading in print?

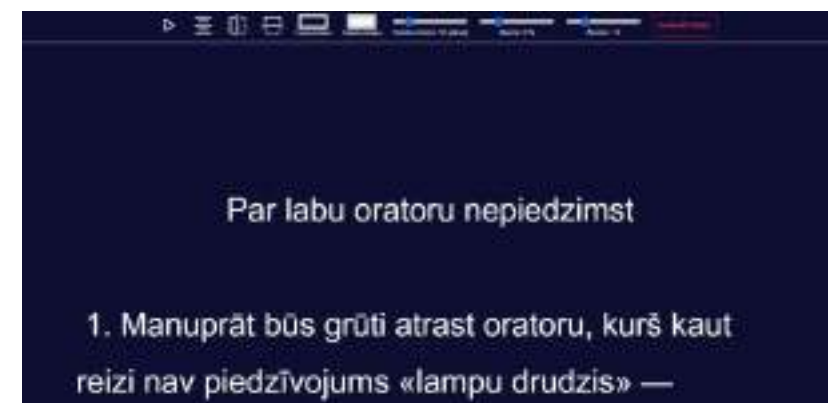
Implications from current research

Current research suggests that reading online results in lower understanding and less critical reflection. What might this mean for our students' learning and for society?

Avots: <https://natlib.govt.nz/blog/posts/reading-on-screen-vs-reading-in-print-whats-the-difference-for-learning>

- **Teleprompter** ir elektroniska ierīce, kas tiek izmantota, lai projektētu tekstu priekšā runātājiem, ļaujot viņiem skatīties uz ekrānu un lasīt tekstu, vienlaikus saglabājot acu kontaktu ar auditoriju. Tas bieži tiek izmantots televīzijas raidījumos, publiskās uzstāšanās un prezentācijās, lai gandrīz nemanāmi prezentētu runu vai tekstu.
- **Lietojums:** palīdz runātājiem saglabāt plūstošu izrunu un nodrošināt, ka visa nepieciešamā informācija tiek nodota klausītājiem. Izmanto gan profesionāļi, gan amatieri.
- **Etimoloģija:** “teleprompter” sastāv no diviem komponentiem: prefikss “tele-” nāk no grieķu vārda “tēle”, kas nozīmē “tālu” vai “pārraidījumu”, bet “prompter” ir atvasināts no angļu vārda “prompt”, kas nozīmē “iedrošināt” vai “stāstīt”.
- Kopā veidojas nozīme - tālāka informācijas sniegšana.

Pētījumu par digitālo un tradicionālo lasīšanu

- Papīra formāta lasīšana nodrošina labāku informācijas atcerēšanos un izpratni.
- Ja skolēns pavada 10 stundas, lasot grāmatas papīra formātā, viņa izlasītā teksta izpratne būs 6 līdz 8 reizes lielāka nekā tad, ja viņš tikpat ilgu laiku lasa digitālajās ierīcēs.
- Lielāka kontrole pār tekstu — var ielikt grāmatzīmi, pielīmēt līmlapiņas vietās, kas šķiet svarīgas. Var redzēt, cik tālu ir izlasīta grāmata, kas sniedz lielāku motivāciju turpināt lasīt.

Pētījumu par digitālo un tradicionālo lasīšanu

- digitālās ierīcēs cilvēki lasa ātrāk.
- neiedzīlīnās informācijā tik pamatīgi kā lasot papīra formātā.
- smadzenes pielāgojas apkārtējai videi, tāpēc, lasot grāmatu, ir tendence ilgāku laiku koncentrēties.
- lasot ekrānā, daudzi atzīst, ka viņu uzmanību ir vieglāk novērst (reklāmas, uznirstoši logi, paziņojumi), kas var apgrūtināt koncentrēšanos un informācijas atcerēšanos.
- digitālā vidē var viegli pielāgot fonta lielumu un spilgtumu ekrānā katra lasītāja vajadzībām, piem., ja ir grūtības izlasīt mazos burtos vai lasīt tumšā vidē.

- Lasītāji, kuriem patīk sajūta, ka rokās ir grāmata, lapu smarža, pieskāriens un fiziskās sajūtas, kuras nevar atdarināt e-lasītājā

- Cilvēki, kuri mīl tehnoloģijas un jauninājumus un vienmēr gaida jaunus rīkus;
- Cilvēki, kuriem savās mājās nav vietas grāmatām, taču vēlās turpināt lasīt grāmatas;
- Cilvēki, kuri nevar atļauties nopirkt grāmatu, meklē lētāku risinājumu...

Galvenās atšķirības starp drukātu un digitālu tekstu lasīšanu

Iespējamiem tekstiem var būt pievienotas ilustrācijas, fotogrāfijas un diagrammas, savukārt digitālajos tekstos var pievienot daudz vairāk informācijas, ieskaitot audio un video elementus, interaktīvas viktorīnas un saites uz citiem tekstiem. Šie papildinājumi var bagātināt lasīšanas procesu, bet var arī novērst uzmanību vai palielināt **izzīņas slodzi**

Lielākā daļa drukāto tekstu ir veidoti tā, lai tos varētu lasīt secīgi. Izmantojot digitālos tekstus, varat pārvietoties, kā vēlaties, padarot vajadzīgo vieglāk atrodamu. Tomēr pastāv arī lielāks risks pazaudēt kaut ko svarīgu vai aizķerties no neatbilstoša materiāla.

Mēs arvien vairāk lasām grāmatas dažādos formātos un dažādās ierīcēs - ne tikai uz papīra.

Grūtāk spriest par tiešsaistes informācijas kvalitāti, it īpaši, ja izdevēja vai autora identitāte nav skaidra. Digitālos tekstus, iespējams, rediģēja, pārbaudīja un pārskatīja mazāk nekā drukātos. Tomēr daudzi no tiem faktiski var būt precīzāki, jo tos ir daudz vieglāk labot un atjaunināt.

Lai gan drukātos tekstus var pasvītrot vai izcelt, digitālos tekstus var kopēt un izgriezt fragmentus, pievienot virtuālās grāmatzīmes, piezīmes un pat kopīgot komentārus tiešsaistē, var efektīvāk rīkoties ar informāciju.

Kritiskā digitālā lasīšana (Hinrichsen & Coombs 2014)

- **Dekodēšana:** zināšanas par digitālo mediju struktūrām, izpratne par dažādiem digitālo artefaktu darbības režīmiem un droša to darbības sistēmu izmantošana. Navigācijas mehānismu izpratne un digitālās ainavas kustību (pogas, ritināšana, logi, rīkjoslas); digitālās vides normu un prakses ievērošana (drošība un uzvedība tiešsaistē, kopienas normas, privātums un koplietošana); parasto darbību (piem., saglabāšana, augšupielāde un lejupielāde, failu kārtošana) lietošana; stilistikas atpazīšana un novērtēšana (piem., sociālie kodi, kas iegulti krāsu, fontu, pāreju un izkārtojuma izvēlē); un dažādu digitālo tekstu veidu (Twitter straumēm, video, iegultām (*embedded*) spēlēm) atšķirību atpazīšana un noteikumu ievērošana.
- **Nozīmju veidošana:** jēgas konstruēšana. Digitālā lasīšana, digitālā satura raita apguve un spēja sekot stāstījumam, izmantojot dažādus semantiskos, vizuālos un strukturālos elementus; saistīt vai atpazīt attiecības starp jaunām un esošajām zināšanām un pielāgot mentālos modeļus; un izteikt vai pārvērst mērķi, nodomu, sajūtu vai ideju digitālā formā.

Kritiskā digitālā lasīšana (Hinrichsen & Coombs 2014)

- **Izmantošana:** spēja efektīvi un radoši izmantot digitālos rīkus. Tas ietver rīka atrašanu un tā piedāvāto iespēju novērtēšanu, efektīvu rīku un paņēmienu izmantošanu, problēmu risināšanas izmantošanu, lai izpētītu, eksperimentētu un ieviestu jauninājumus, lai radītu risinājumus.
- **Analizēšana:** spēja pieņemt pārdomātus spriedumus un izdarīt izvēli digitālajā vidē. Tas ietver digitālo resursu dekonstruēšanu, lai analizētu to sastāvdaļas, resursu un rīku atlasī, kā arī izcelsmi, mērķi un struktūras, kas ietekmē digitālo saturu un tā izvadi.
- **Persona:** izpratne par reputāciju, identitāti un līdzdalības jautājumiem dažādos digitālajos kontekstos. Identitātes veidošanā attīsta savu lomu digitālajā vidē; svarīgi ir veidot un uzturēt gan individuālu, gan kopienas reputāciju kā aktīvu; savukārt līdzdalība koncentrējas uz sadarbības (gan sinhrono, gan asinhrono) ieguldījumu, kas veido daudzus digitālos projektus, būtību un to ētikas un kultūras izaicinājumus.

Jēdzieni, kas saistīti ar digitālajām tehnoloģijām

informācijas prasme	mediju lietotprasme	datorprasme	digitālā prasme
spēja optimāli atrast, identificēt, izgūt, apstrādāt un izmantot digitālo informāciju (UNESCO, 2011)	spēja piekļūt plašsaziņas līdzekļiem, izprast un kritiski novērtēt dažādus plašsaziņas līdzekļu un mediju satura aspektus un veidot komunikāciju dažādos kontekstos (European Commission, 2007)	lietotāja prasmju kopums , kas ļauj aktīvi piedalīties sabiedrībā, kurā pakalpojumi un kultūras piedāvājumi tiek atbalstīti ar datoru un izplatīti internetā (UNESCO, 2011)	tās spējas , kas ir piemērotas indivīdam dzīvošanai, mācībām un darbam digitālā sabiedrībā (JISC, 2015)
informācijas iegūšana un kvalitātes novērtēšana	mediju tekstu izvērtēšana un producēšana	prasmes ar datoru saistītu tehnoloģiju lietošanā	inovācijas , sadarbība, mūžizglītība

Darbs grupās: «Grafiskais stāsts» (video 14:19)

Adaptīvā lasīšana

Adapted Text Example

This page shows an example of a text that was adapted to meet the performance guidelines and Lexile level for an Intermediate-Mid passage. Further suggestions on how to adapt a text for target levels can be found on the previous page: [Instructions](#)

Original passage:

First, I analyzed this passage through *Lexile and Quantile Tools*. The passage had a range above the 1000L level. The *Lextutor* analysis showed 85.75% of the vocabulary words were in the K1-K2 (1,000-2,000) word list. The *roadtogrammar* gave a CEFR level of B2, which is equivalent to the intermediate mid-high range in the ACTFL scale. *Textalyser* shows a range of different readability index scores. The reading ease was 63.8%. There was a Coleman Liau index of 10.3. The gunning fog index indicated a score of 11.

Teksti dažādiem valodas apguves līmeņiem (Uzdevums: ChatGPT ģenerēti teksti analīzei)

A1 līmenis: Īss un vienkāršots teksts

Baravikas un bekas ir sēnes, kas aug Latvijā. Tās ir ļoti dažādas. Beku cepurīte sākumā ir apaļa, bet vēlāk kļūst plakana. Cepurītes apakšā ir mazas poras, kuru krāsa var būt dažādā. Dažām sēnēm poras kļūst zilas, ja tās piespiež. Kātiņš ir biezs un gaišs, dažām sēnēm tas ir gluds, citām - ar sīkiem rakstiem. Beku mikstums parasti ir balts vai dzeltenīgs. Griezumā tas dažām sēnēm kļūst zils.

A2 līmenis: Paplašināts un strukturēts teksts

Baravikas un citas beku ģints sēnes aug Latvijā. Tās var būt ļoti dažādas gan krāsās, gan formā. Beku cepurīte sākumā ir apaļa, bet vēlāk kļūst plakana un polsterveida. Cepurītes virsa parasti ir gluda, bet tas krāsa atšķiras dažādām sugām. Cepurītes apakša ir mazas, apaļas poras, kas var būt dažādas krāsās. Dažām sēnēm piespiežot poras kļūst zilas, bet citām - ne.

Kātiņš bieži vien ir biezs un gaišs, mucīņveidīgs vai vālesveidīgs. Dažām sēnēm kātiņu klāj smalks raksts, citām tas ir gluds vai pārklāts ar maziem plankumiņiem. Beku mikstums ir stingrs un gaišs, piemēram, balts vai dzeltenīgs. Dažām sugām tas saglabā savu krāsu, bet citām griezumā kļūst zils. Ir arī sugas, kas šajā ziņā ir ļoti atšķirīgas, piemēram, dzīslkāta beka.

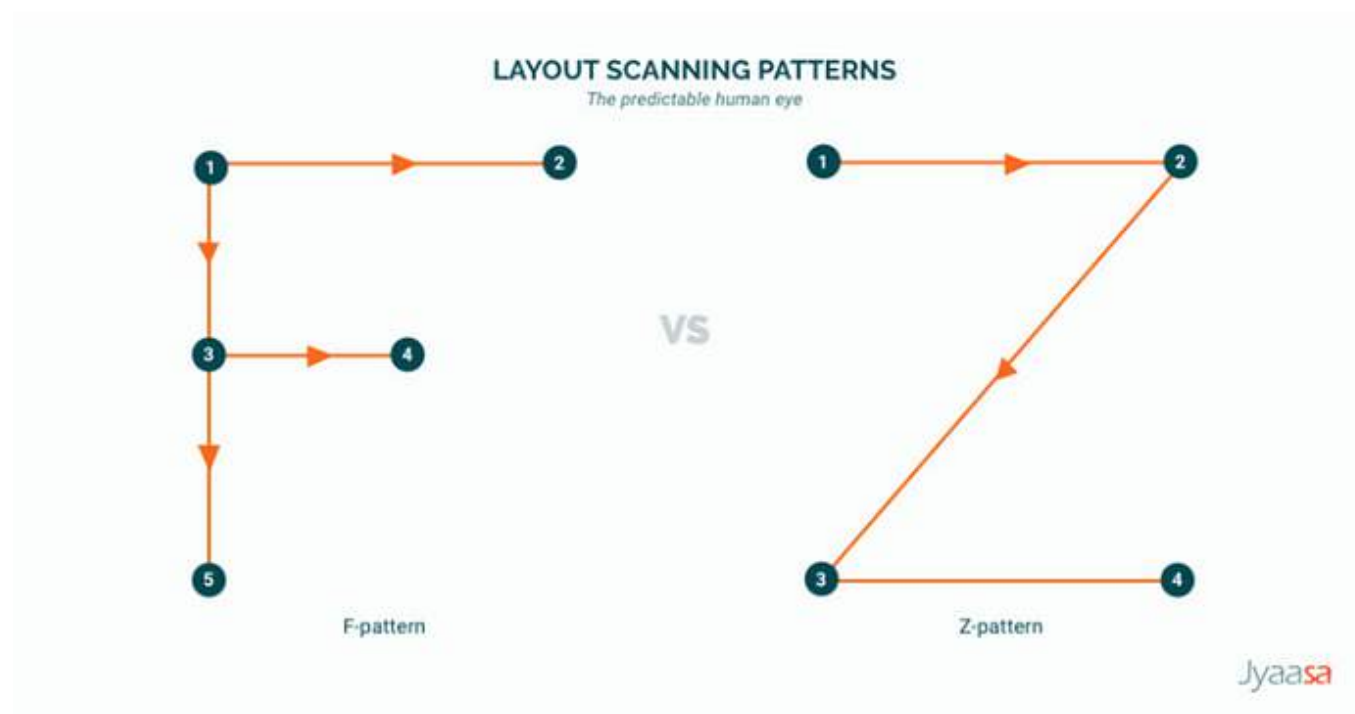
B1 līmenis: Detalizēts un precīzs teksts

Latvijā sastopamas dažādas beku ģints sēnes, piemēram, baravikas, raganbekas un dzīslkāta bekas. Šīs sēnes var būt gan sen zināmas, gan tikai nesen atklātas. Beku cepurīte sākumā ir pusapaļa, bet, sēnei augot, tā kļūst polsterveida. Cepurītes virsma ir gluda, un tās krāsa atšķiras dažādām sugām. Poras, kas atrodas cepurītes apakšpusē, ir sīkas, apaļas un dažādās krāsās. Dažām sēnēm piespiežot poras kļūst zilas, bet citām - ne.

Kātiņš vairumam sugu ir mucīņveidīgs vai vālesveidīgs un parasti gaišs. Dažām sugām to klāj smalks tīklojums, citām tas ir pārklāts ar kontrastējošiem sīkām pārsļām, bet dažām sugām kātiņš ir viendabīgi gluds. Mikstums beku sēnēm ir stingrs un gaišs - balts, dzeltenīgs vai līdzīgs. Atsevišķu sugu mikstums griezumā saglabā sākotnējo krāsu, savukārt citām tas zilē. No pārējām sugām izceļas dzīslkāta beka, kas vairākos aspektos ir atšķirīga.

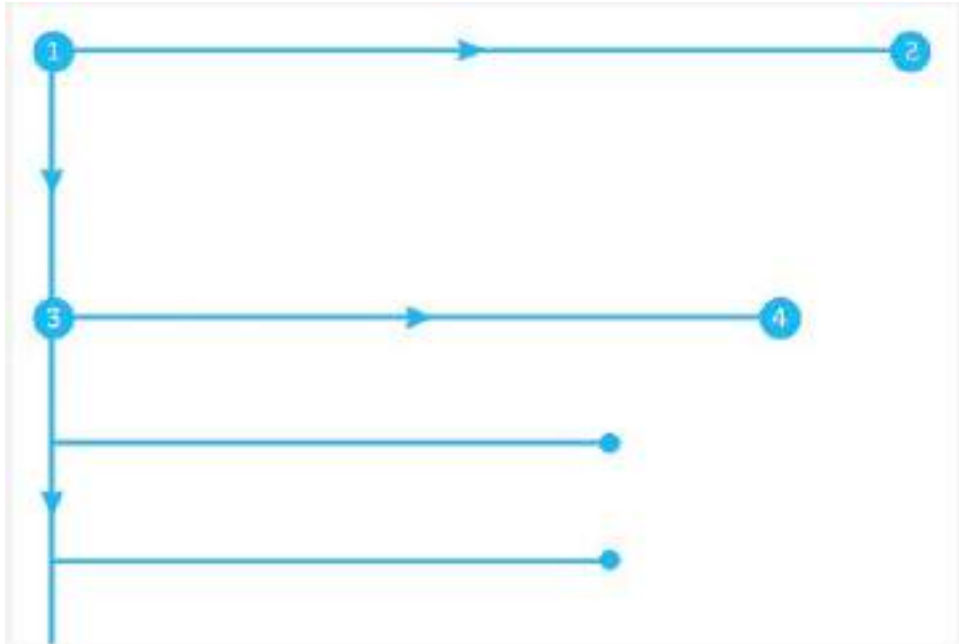
Stratēģijas digitālās lasīšanas mācīšanā

F & Z modelis (svarīgi, lai saprastu, kā veidot un prezentēt digitālo saturu, lai tas atbilstu dabiskajai lasīšanas uzvedībai)

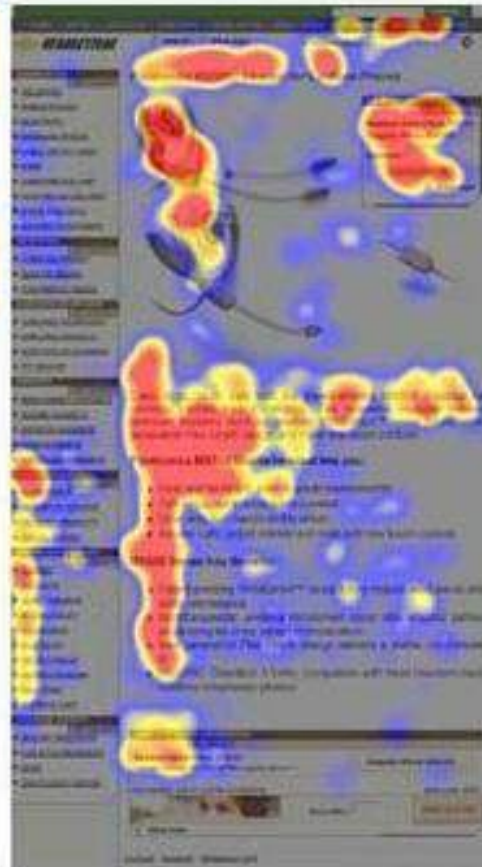

<https://lineindesign.medium.com/be-a-designer-who-can-also-help-with-writing-copy-2f4ea02a5646>

F – veids digitālu tekstu lasīšanā

- “F-paraugs” apraksta vizizplatītāko acu kustību modeli satura bloku skenēšanā. “F” nozīmē “fast” (ātrs). Tādā veidā lietotāji lasa saturu.
 - Lietotāju galvenā lasīšanas uzvedība ir diezgan konsekventa dažādās vietnēs.
- “F” lasīšanas paraugu veido trīs komponenti:
- Lietotāji vispirms lasa horizontāli — parasti pāri satura augšējai daļai. Šis elements veido F augšējo joslu. (1.-2.)
 - Pēc tam skenē vertikālu līniju ekrāna kreisajā pusē (1.-3.), meklējot interesējošos punktus rindkopas sākuma teikumos.
 - Kad atrod kaut ko interesantu, tad lasa pāri (otrā horizontālā kustība) (3.-4.), kas parasti aptver īsāku apgabalu nekā iepriekšējā kustība. Šis papildu elements veido F apakšējo joslu.
 - Beigās lasītāji vertikālā kustībā skenē satura kreiso pusi.

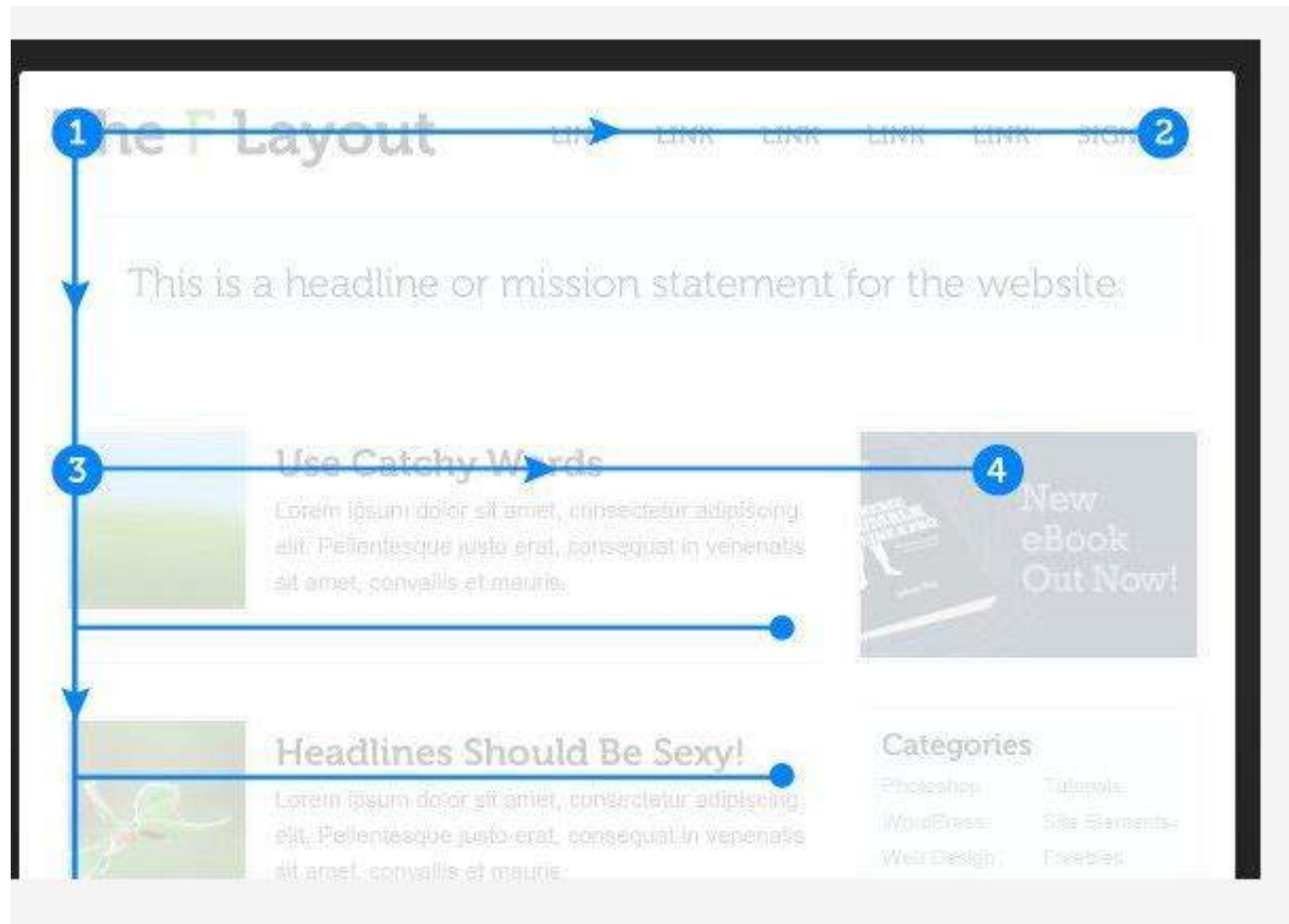
www.useit.com

(Babich n.d.)

Ieteikumi «F-parauga» izmantošanai

- Sākt jaunas rindkopas ar uzmanību piesaistošiem atslēgvārdiem.
- Piešķirt svarīgākajām lietām vizuālu nozīmi. Cilvēki vispirms apskatīs lapas dominējošo elementu.
- Izcelt teksta nozīmi (piem., izcelt atslēgvārdus tekstā), izmantot noteiktas krāsas, lai iezīmētu navigācijas pogas.
- Katrā rindkopā aptvert tikai vienu ideju un pēc iespējas vairāk izmantot aizzīmes.
- Novietot svarīgāko saturu kreisajā un labajā pusē, kur lietotājs sāk un beidz horizontālo skenēšanu.

(Babich n.d.)

Attēls: tutsplus (Babich n.d.)

Z – veids digitālu tekstu lasīšanā

- Z raksta izkārtojums atbilst burta Z formai. Z raksta dizains izseko maršrutu, ko cilvēka acs veic, kad tā skenē lapu — no kreisās uz labo, no augšas uz leju:
- Cilvēki skenē no augšējās kreisās puses uz augšējo labo pusi, veidojot horizontālu līniju (1.-2.)
- Tālāk uz leju un lapas kreiso pusi, izveidojot diagonālu līniju (2.-3.)
- Tad atkal pāri pa labi, veidojot otru horizontālu līniju (3.-4.)

(Babich n.d.)

1

2

We've been expecting you.

All growing businesses run into the same fundamental problems. Hair on fire, buried under email, stuff slipping through the cracks. Pervasive problems you treat like a fact of life.

3

They're not. [Basecamp solves them.](#)

- Everything will be in one organized place.
- Everyone will be on the same page.

Try it free for 30 days:

Enter your email address

julie@widgetco.com

Start your free trial

4,680 businesses signed up this week!

4

«F» un «Z» modeļu izmantošana

- Tīmekļa dizaineri veido lapas ar apzināti izstrādātiem lasīšanas modeļiem, kas ietekmē to, kā mūsu smadzenes uztver informāciju un pieņem lēmumus.
- Zinot par šiem modeļiem, varam uzlabot savu digitālo prasmi.

(Wood 2023)

«F» un «Z» modeli CV

F Motion

Tina Miller

Phone: +1212-545-1890 • Email: tina20@gmail.com • LinkedIn: in/tinasmiller

7+ years of social marketing experience, driving customer growth and engagement in digital, B2B, and content marketing campaigns. Increased brand awareness by 25%, website traffic by 40%, customer acquisition by 25%, customer lifetime value by 40%, and sales revenue by \$2M in 6 months. Led strategies, resulting in a 45% increase in lead conversion.

WORK EXPERIENCE

Senior Marketing Manager • New York, United States

WeWork

- Increased lead generation by 30% in 3 months through the development and execution of cross-channel campaigns targeting key customer segments.
- Developed and executed a content strategy, driving a 40% increase in website traffic and generating \$2M in revenue through successful digital campaigns.
- Conducted the analysis of over 75 marketing campaigns, uncovering actionable insights that led to a 25% increase in customer acquisition and a 40% growth in customer lifetime value year-over-year.

Marketing Manager

NVIDIA

- Managed a comprehensive cross-functional marketing campaign for a new product launch, overseeing a team of 10 professionals, coordinating promotional activities, and executing digital marketing strategies across multiple channels. The campaign resulted in a 20% increase in brand awareness, generating \$500,000 in sales revenue within Q1.
- Improved long and short form YouTube strategy resulting in 10% increase in channel views month over month through a better SEO targeting, media strategy.

Marketing Managing

White Lotus Resort

- Increased digital advertising revenue by 25% in 9 months through effective B2B and B2C relations management.
- Developed a successful B2B/B2C digital advertising strategy resulting in a 300% increase in leads in 6 months.
- Increased web traffic by 20% in 6 months through strategic planning and goal setting.

Z Motion

Tina Miller

Phone: +1212-545-1890 • Email: tina20@gmail.com • LinkedIn: in/tinasmiller

7+ years of social marketing experience, driving customer growth and engagement in digital, B2B, and content marketing campaigns. Increased brand awareness by 25%, website traffic by 40%, customer acquisition by 25%, customer lifetime value by 40%, and sales revenue by \$2M in 6 months. Led strategies, resulting in a 45% increase in lead conversion.

WORK EXPERIENCE

Senior Marketing Manager • New York, United States

WeWork

- Increased lead generation by 30% in 3 months through the development and execution of cross-channel campaigns targeting key customer segments.
- Developed and executed a content strategy, driving a 40% increase in website traffic and generating \$2M in revenue through successful digital campaigns.
- Conducted the analysis of over 75 marketing campaigns, uncovering actionable insights that led to a 25% increase in customer acquisition and a 40% growth in customer lifetime value year-over-year.

Marketing Manager

NVIDIA

- Managed a comprehensive cross-functional marketing campaign for a new product launch, overseeing a team of 10 professionals, coordinating promotional activities, and executing digital marketing strategies across multiple channels. The campaign resulted in a 20% increase in brand awareness, generating \$500,000 in sales revenue within Q1.
- Improved long and short form YouTube strategy resulting in 10% increase in channel views month over month through a better SEO targeting, media strategy.

Marketing Managing

White Lotus Resort

- Increased digital advertising revenue by 25% in 9 months through effective B2B and B2C relations management.
- Developed a successful B2B/B2C digital advertising strategy resulting in a 300% increase in leads in 6 months.
- Increased web traffic by 20% in 6 months through strategic planning and goal setting.

Uzdevums

1. **Izvēlieties digitālu rakstu** (piem., ziņu rakstu, bloga ierakstu vai mājaslapu).
2. Izmantojiet acu kustību izsekošanas pieeju (varat simboliski atzīmēt vietas, kur koncentrējāties).
3. Analizējiet savu lasīšanu, izmantojot **F** un **Z** modeļus.

Pēc raksta izlasīšanas atbildiet uz jautājumiem:

- Ko jūs pamanījāt katrā no punktiem (pēc F un Z shēmas)?
- **F shēma:** Kas bija izcelts teksta augšējā līnijā un kreisajā malā?
- **Z shēma:** Ko pamanījāt pirmajā skenējuma posmā (augšējais kreisais stūris - augšējais labais stūris)?
- Kas bija, Jūsaprāt, svarīgākā informācija?
- Kas piesaistīja vai novērsa Jūsu uzmanību?
- Vai bija informācijas daļas, kuras palika nepamanītas?
- Kura Z vai F shēma bija efektīvāka?

Acu fiksācijas punkti

Bioniskā lasīšana

Bioniskā lasīšana

Sēnes nepieder ne pie augu valsts, ne arī pie dzīvnieku valsts, bet veido atsevišķu valsti. Latvijā sastopamas vairāk nekā 4000 sēņu sugas. Cepurīšu sēņu sugu skaits ir apmēram 1250, piepju sugu skaits – apmēram 150 (2017). Aizvien tiek atklātas jaunas sugas. Plaši izplatītas ir mikroskopiskās sēnes, kas sastopamas augsnē vai kā parazīti – augu, dzīvnieku un cilvēku slimību izraisītājas. Nepietiekamās izpētes dēļ sēņu sugu skaits nav pietiekami apzināts. Sēnes pēc to barošanās veida ir saprotrofas (barojas ar gatavām organiskām vielām),

Sēnes nepieder ne pie augu valsts, ne arī pie dzīvnieku valsts, bet veido atsevišķu valsti. Latvijā sastopamas vairāk nekā 4000 sēņu sugas. Cepurīšu sēņu sugu skaits ir apmēram 1250, piepju sugu skaits – apmēram 150 (2017). Aizvien tiek atklātas jaunas sugas. Plaši izplatītas ir mikroskopiskās sēnes, kas sastopamas augsnē vai kā parazīti – augu, dzīvnieku un cilvēku

Uzdevums

Bionic Reading® World

Be a part of the Bionic Reading® World and benefit from our products.

*If you do not cancel your subscription, it will be automatically renewed.

Bionic Reading® App

Bionic Reading® for Apple iOS and macOS, Google Android, Microsoft Windows, Google Chrome and Web.

Free version "Discover"

Activate now

Bionic Reading® Word Add-In

Bionic Reading® for Microsoft Word.

Learn more

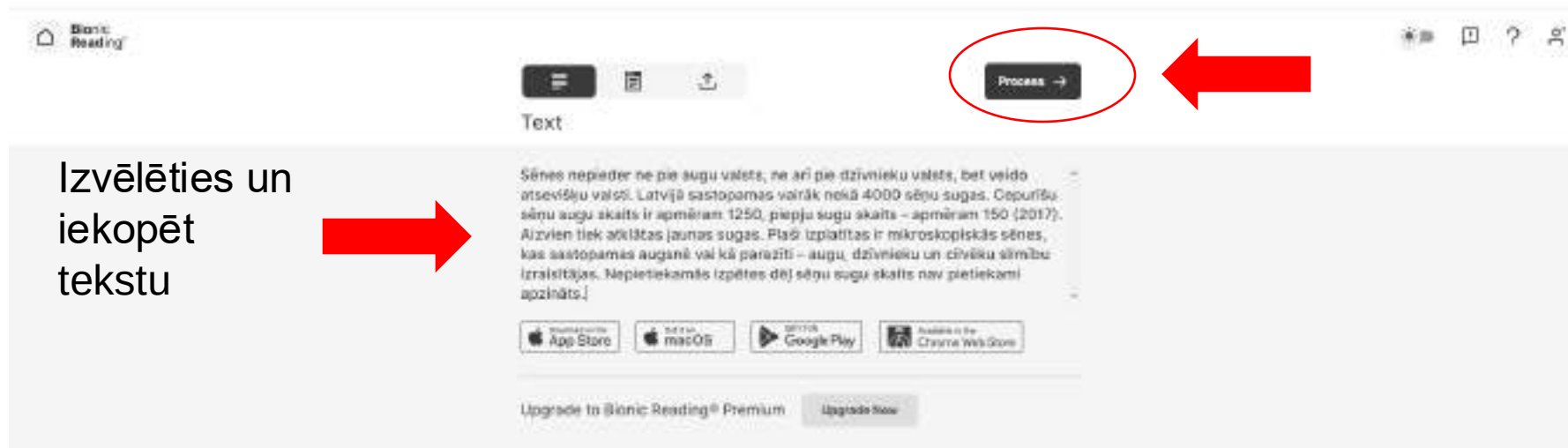
Activate now

Bionic Reading® Publisher

For the revolution in publishing.
Whether analog Books or digital eBooks.

Learn more

Uzdevums «Bioniskā lasīšana»

The screenshot shows the Bionic Reading web application interface. At the top left is the 'Bionic Reading' logo. In the top right corner, there are icons for settings, a document, a question mark, and a user profile. Below the logo, there are three icons: a list, a document, and a share icon. A red circle highlights a 'Process →' button in the top right area, with a red arrow pointing to it from the right. On the left side, the text 'Izvēlēties un iekopēt tekstu' (Select and copy text) is displayed, with a red arrow pointing to the text area. The main text area contains a paragraph about fungi (sēnes) and their role in the ecosystem. Below the text, there are four icons for downloading the app: App Store, macOS, Google Play, and Chrome Web Store. At the bottom, there is a banner for 'Upgrade to Bionic Reading® Premium' with a 'Upgrade Now' button.

Bionic Reading

Process →

Text

Izvēlēties un iekopēt tekstu

Sēnes nepieder ne pie sugu valets, ne arī pie dzīvnieku valets, bet veido atsevišķu valetu. Latvijā sastopamas vairāk nekā 4000 sēņu sugas. Cepurīšu sēņu sugu skaits ir apmēram 1250, piepju sugu skaits – apmēram 150 (2017). Aizvien tiek atklātas jaunas sugas. Plaši izplatītas ir mikroskopiskās sēnes, kas sastopamas augsnē vai kā parazīti – augu, dzīvnieku un cilvēku slimību izraisītājas. Nepietiekamās izpētes dēļ sēņu sugu skaits nav pietiekami apzināts.

Available on the App Store | GET IT ON macOS | GET IT ON Google Play | Available on the Chrome Web Store

Upgrade to Bionic Reading® Premium | Upgrade Now

legūt vēlamo rezultātu

Fiksācijas punkts

Stratēģijas digitālās lasīšanas mācīšanā

Lim & Toh, 2020

Stratēģija	Apraksts
Daudzveidīgi (lineāri) lasīšanas veidi	Skolēni vairākas reizes lineāri lasa digitālo tekstu. Katrā lasīšanas reizē viņi izvēlas atšķirīgu sākuma punktu un ceļu cauri digitālam tekstam, izvēloties dažādas iespējas (Jewitt, 2005). Šī lasīšanas stratēģija ļauj skolēniem izprast dažādās perspektīvas vai interpretācijas, ko piedāvā digitālais teksts lasīšanas izpratnes kontekstā.
Teksta sadalīšana	Skolēni sadala blīvu informāciju digitālajos tekstos, lai atvieglotu digitālā teksta satura apstrādi (Sutherland-Smith, 2002; McNamara et al., 2007; Bolos, 2015).
Anotācija	Skolēni atrod un atzīmē galveno informāciju, kas attiecas uz tēmu, piem., frāzes vai atsevišķus vārdus, un pēc tam sagrupē šīs informācijas daļas, meklējot kopīgo. Sarakstu var anotēt digitālajā tekstā, izmantojot tam paredzētos rīkus.
Savienošana	Skolēni var izveidot savienojumus, lai atvieglotu digitālā teksta izpratni trīs veidos: 1. Sasaistot informāciju no digitālā teksta rindkopas ar citu rindkopu tajā pašā digitālajā tekstā. 2. Saistot informāciju (piem., definīcijas un kontekstuālo informāciju) no cita digitālā teksta ar pašreizējo digitālo tekstu. 3. Sasaistot informāciju digitālajā tekstā ar reālās pasaules kontekstu (Park & Kim, 2016).

Stratēģijas digitālās lasīšanas mācīšanā

Stratēģija	Apraksts
Pārlūkošana	Ātra teksta pārlūkošana, lai iegūtu vispārēju priekšstatu vai atrastu konkrētu informāciju.
Skenēšana	Konkrētu informācijas, piem., datums, vārds vai statistika, meklēšana.
Padziļinātā lasīšana	Detalizēta teksta lasīšana, lai saprastu un analizētu saturu.
Kritiskā lasīšana	Tekstā sniegtās ticamības, argumentu un pierādījumu izvērtēšana.
Navigācijas lasīšana	Hipersaišu un digitālo rīku izmantošana, lai efektīvi pārvietotos un atrastu attiecīgo informāciju digitālajos tekstos.
Selektīvā lasīšana	Konkrētu teksta sadaļu izvēle lasīšanai, pamatojoties uz atbilstību lasītāja mērķiem vai interesēm.

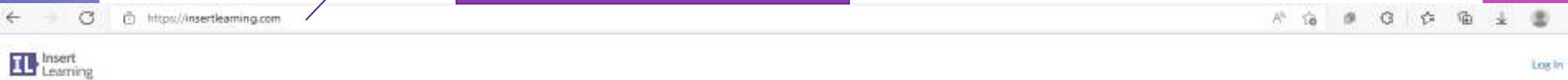
Digitālās lasīšanas rīki

Digital annotation

The screenshot displays a digital reading interface for a research article. At the top, it indicates 'Open access', 'Research article', and the publication date 'First published online October 5, 2022'. The article title is 'Book readers in the digital age: Reading practices and media technologies' by Annika Schwabe, Lukas Kosch, and Günther Stocker. Below the title, there are links for 'Contents', 'PDF / ePub', 'Cite article', 'Share options', and 'information, rights and permissions'. The 'Abstract' section is highlighted, and a purple annotation box is overlaid on the text. The annotation text reads: 'Leisure reading, also known as recreational reading, pleasure reading, free voluntary reading, and independent reading, is independent, self-selected reading of a continuous text for a wide range of personal and social purposes. It can take place in and out of school, at any time.' At the bottom of the interface, there is a 'Get citation' button and a 'Create a Discussion' form with a text input field and 'Delete' and 'Create' buttons.

Atvērt
<https://insertlearning.com>

Insert instructional content on any web page.

Instalēt paplašinājumu

Izveidot jaunu nodarbību

The screenshot displays the top navigation bar of the IL interface. On the left is the IL logo. The navigation menu includes 'Lessons', 'Grades', 'Classes', 'Public Library', and 'Resources' with a dropdown arrow. A 'Get free months' button and a user profile icon are on the right. Below the navigation bar, the 'Lessons' section is highlighted. It contains a '+ New Lesson' button, a '+ New Folder' button, and a dropdown menu currently set to 'All classes'.

IL

Lessons Grades Classes Public Library Resources ▼

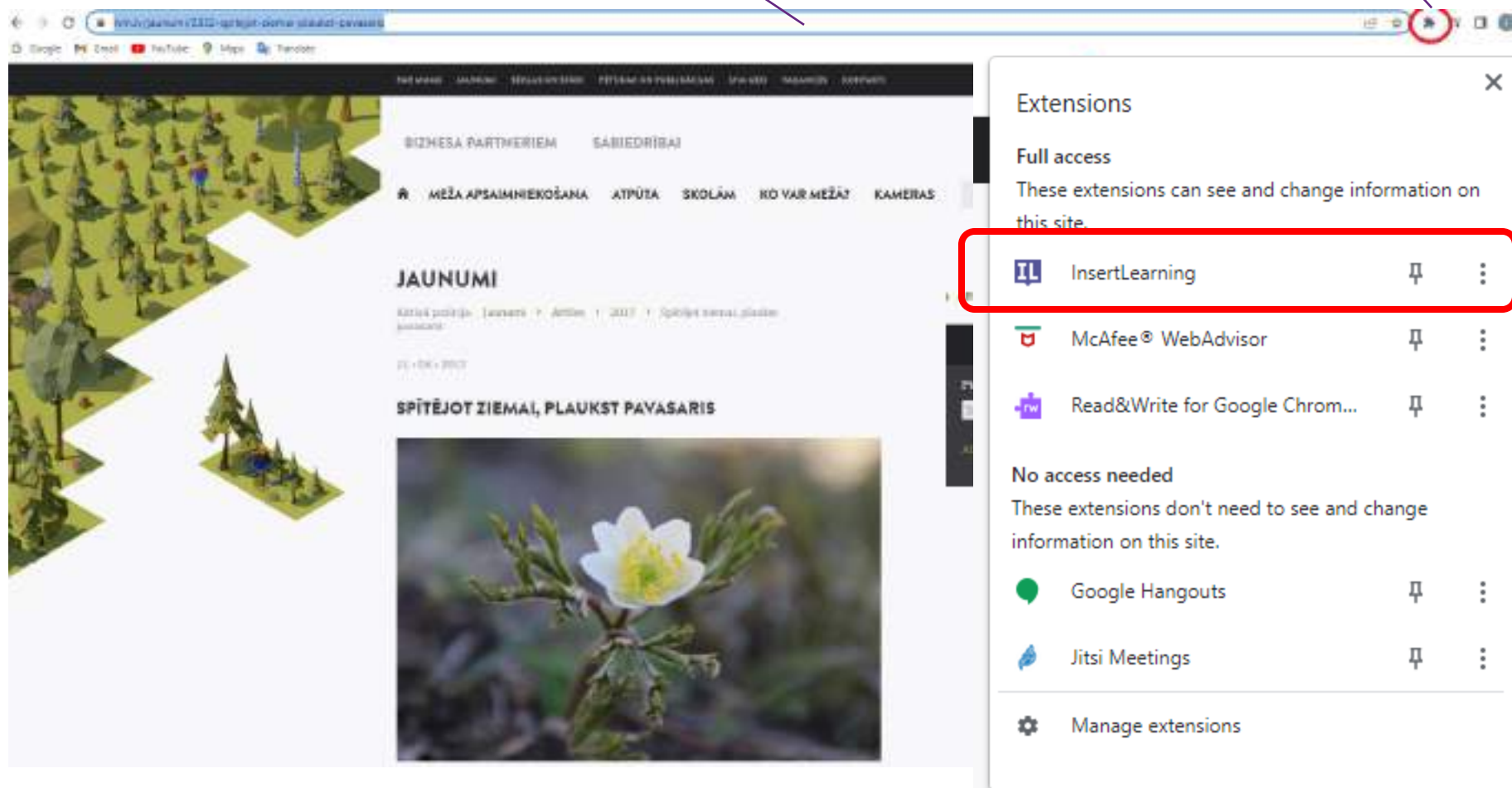
Get free months

Lessons + New Lesson + New Folder

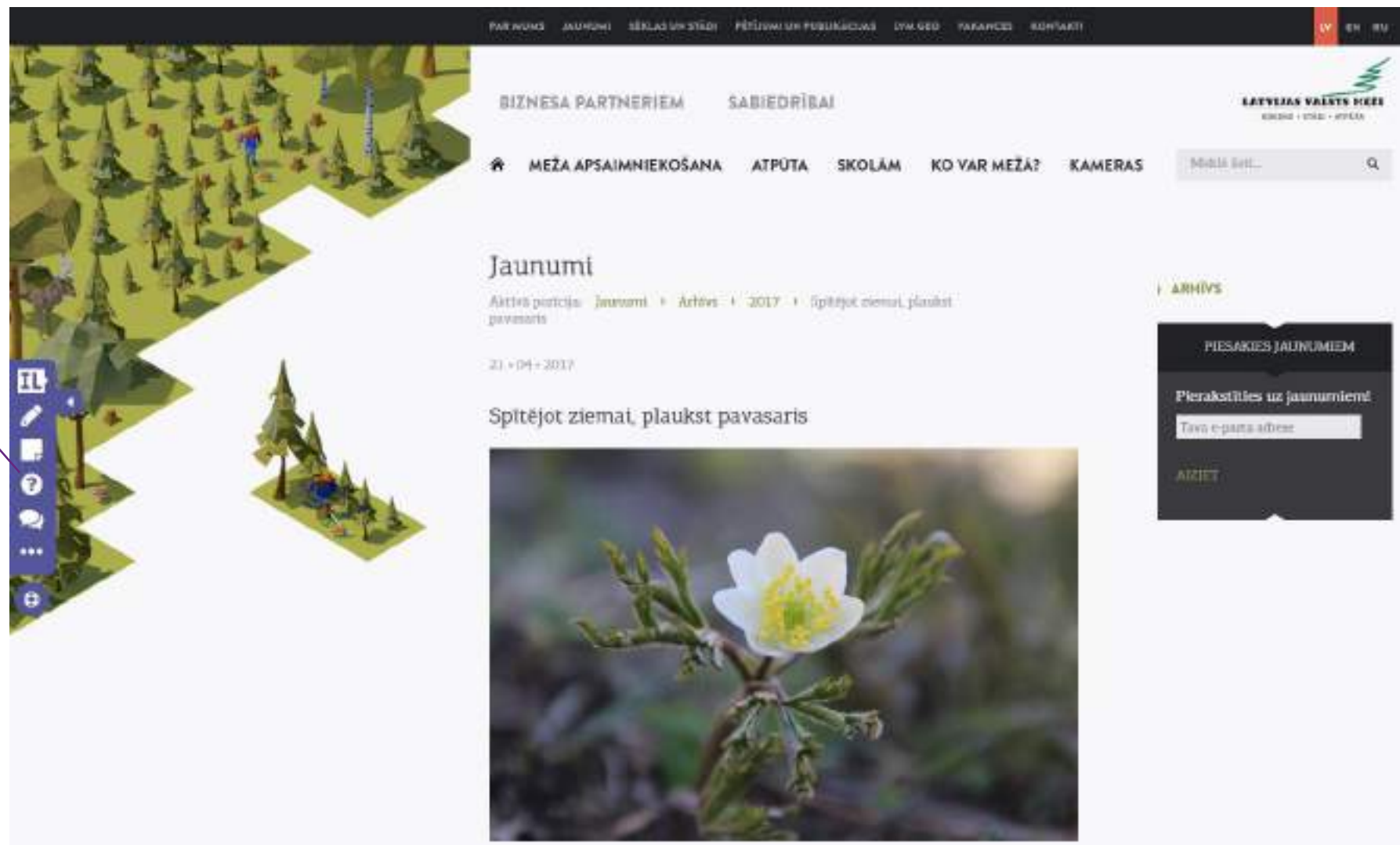
All classes ▼

Atveriet mājas lapu, kuru
vēlaties izmantot nodarbībā

Atveriet
paplašinājumu

Rīkjosla

Marķieris
Piezīmju lapiņas
Jautājumi
Diskusija

Spītējot ziemai, plaukst pavasaris

Pavasaris šogad pavisam **untumains** – to iepriecina ar sildošiem saules stariem, to jau pēc brīža pārsteidz ar prāvu sniega kārtu. Tomēr daba ir gatava plaukt, ziedēt un priecēt ar savām bagātībām.

Paskaidro saviem vārdiem, kas ir "untumains pavasaris"?

Šogad astronomiskais pavasaris Latvijā iestājās 20. martā. Savukārt meteoroloģiskais jeb klimatiskais pavasaris, kad diennakts vidējā gaisa temperatūra ir stabili pozitīva vai vismaz vienāda ar 0 grādiem, pietelca sevi krietni agri – jau februārī.

? What is your question?

Edit

a) Kurā datumā iestājās pavasaris?

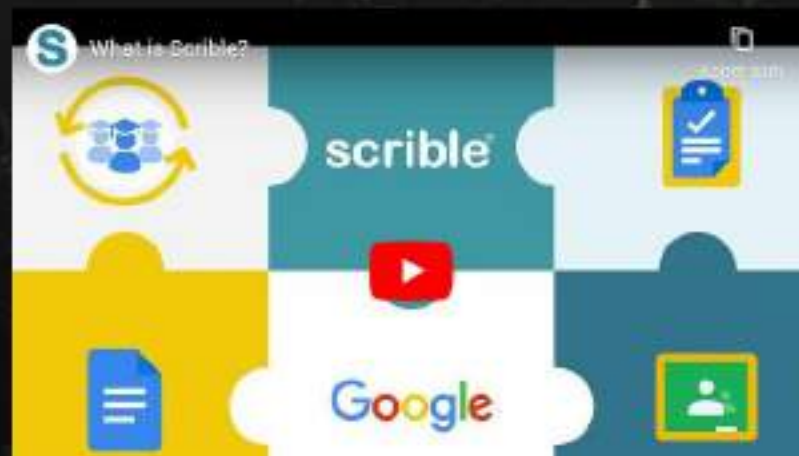

scribe

[FEATURES](#) [EDU](#) [GOOGLE](#) [ABOUT](#) [TESTIMONIALS](#) [PLANS](#) [BLOG](#) [TOOLS](#) [SIGN IN](#)

Modern research and writing platform for school & work

[SIGN UP FREE](#)

Es un svešs suns

Autore: Dzintra Rūtenberga

Background vector created by iurgix - www.freepik.com

Bieži nākas dzirdēt par gadījumiem, kad suņi sakož bērņus. Sabiedrībā skaidro jautājumu – kas vainīgs?

Padomāsim par to, kā mēs uzvedamies suņu tuvumā.

1.

Bērni reizēm **pārlicku** aizraujas ar rotaļām visnepiemērotākajās vietās. Tad maz tiek pievērsti

Punktu lapa

Rezumēšana

Nodēla

Ierakstiet vārdus

Vārds

Iesūtīt

Vārds

Iesūtīt

Balstvērdi

3 - 4 balstvērdi

Nosauc un ieraksta balstvērdus

Rezumējums

Rezumējums, līdz 10 vārdiem

0 vārdi

Izvelo un uzraksta rezumējumu par izlasīto fragmentu

Punkti kopā: 0

ATGĀDNE →

1.

Bērni reizēm **pārļieku** aizraujas ar rotaļām visnepiemērotākajās vietās. Tad maz tiek pievērsta uzmanība tam, kas notiek apkārt, kas tuvojas vai kurp paši dodas. Daudzas traumas, kas saistītas ar transporta līdzekļiem, notiek šādos aizmirstības brīžos. To pašu var teikt par nelaimes gadījumiem ar suniem. Mēs neredzam, nepamanām. Vēl **aizmirstam**, ka suns ir dzīva būtne ar savu reakciju uz apkārt notiekošo. Tas nav stabs, kuram var nejauši uzskriet virsū un vienīgi dabūt pumu. Suns jūtīsies apdraudēts un aizvainots.

Valrākkārt smieties (parasti skaļi, ar bezjēdzīgi).

2.

Bieži niknumu sunos izraisa grūstīšanās, skaļa kliegšana, **zvaigāšana** publiskās vietās. Visas šīs darbības notiek ar zināmu **agresivitāti** piedevu, ko suni uztver kā uzbrukumu.

Ja, ejot pa ielu garām sunim pie **navadas**, bērni sāk dauzīties, tad var sagaidīt, ka arī suns pēkšņi rīs un metīsies virsū...

3.

Ciemojoties pie draugiem, neaizmirsīsim, ka vietējam sunim darbojas savas teritorijas aizsargāšanas instinkts.

Punktu lapa

Rezumēšana

Novērtība

Ievietiet vārdus

Vārds

Labība

Vārds

Brīvība

Izvērtēt

3 - 4 balstvērti

Nosauc un ieraksti balstvērtus

★

Izvērtēt

Rezumējums, ņemot vērā vārdus

0 vārdi

Izveido un uzraksti rezumējumu par izlasīto fragmentu

★

Punkti kopā: 0

ATGĀDNE →

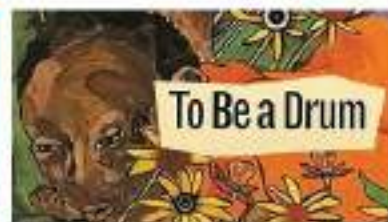
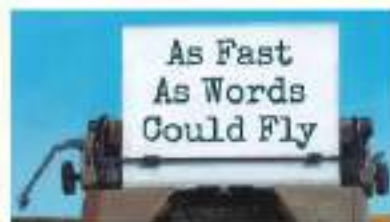

NEW STORY!

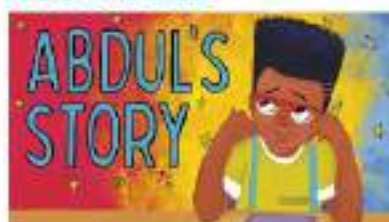
ABDUL'S STORY

WATCH HERE

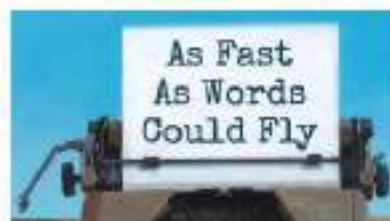
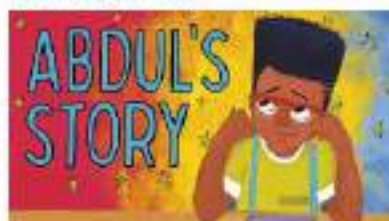
FEBRUARY FEATURED VIDEOS

JUST ADDED

ALL BOOKS

Secinājumi

Digitālā lasīšana ir būtiska mūsdienu lasītprasmes sastāvdaļa, kas prasa visaptverošu prasmju kopumu, kas pārsniedz tradicionālo teksta izpratni.

Stratēģijas un modeļi — no navigācijas lasīšanas līdz F&Z acu izsekošanas modeļiem izceļ digitālās lasīšanas daudzveidību.

Digitālās lasīšanas stratēģijas ir svarīgi iekļaut mācību procesā, lai sagatavotu skolēnus digitālās informācijas izpratnes sarežģītībai.

Lasītmācīšanas metodika svešvalodā

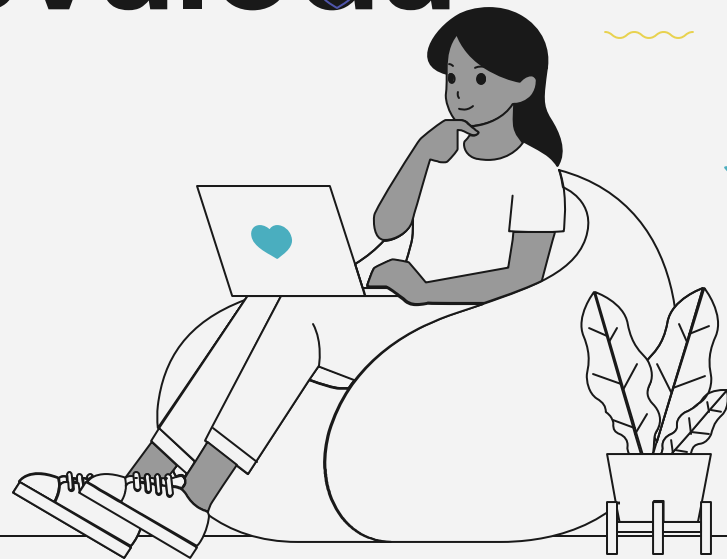
Docente Evija Latkovska

Profesore Indra Odiņa

Skolotāju izglītības nodaļa

Izglītības zinātņu un psiholoģijas

fakultāte, Latvijas Universitāte

Kā cilvēki uztver informāciju?

○ Grupās iepazīšanās

Izvēlieties vienu jautājumu, par ko runāt, iepazīstinot ar sevi

1. Kā jūs iemācījāties lasīt savā dzimtajā valodā, otrajā valodā un svešvalodā?
2. Kas jāzina, lai kļūtu par labu lasītāju?
3. Kas padara tekstus svešvalodā grūtāk lasāmus?
4. Kāpēc vajadzētu izmantot autentiskus tekstus?
5. Kāpēc būtu jālasa skaļi?
6. Kāpēc nevajadzētu lasīt skaļi?
7. Kā izvēlēties lasīšanai piemērotus tekstus?
8. Kāda ir Jūsu pieredze ar lasīšanu savam priekam?

Grupa izlemiet par vienu jautājumu, ko vēlaties noprezentēt pārējiem

Erasmus+ KA220-HED – Cooperation partnerships in higher education/
sadarbības partnerības augstākajā izglītībā programmas projekts

**“Lasīšanas prasmju attīstīšana ar digitālajām tehnoloģijām/
Developing Reading Skills With and Through Digital Technologies”
(eRead) 1.12.2022. – 30.11.2025.**

Projekta uzdevumi:

izstrādāt moduli “Lasīšanas mācīšana digitāli” un integrēt to
valodu mācību metodikas studijuursos bakalaura
programmas skolotāju izglītības studentiem;

**izveidot profesionālās pilnveides kursu valodu skolotājiem, lai
sekmētu metodikas ieviešanu skolas praksē;**

- izstrādāt digitālu pašmācības kursu, lai uzlabotu partnervalstu
iedzīvotāju valodu prasmes igauņu, slovēņu, ukraiņu un latviešu
valodās.

Erasmus+ KA220-HED – Cooperation partnerships in higher education/
sadarbības partnerības augstākajā izglītībā programmas projekts

**“Lasīšanas prasmju attīstīšana ar digitālajām tehnoloģijām/
Developing Reading Skills With and Through Digital Technologies”
(eRead) 1.12.2022. – 30.11.2025.**

Tartu Universitātes Narvas koledža, Igaunija

Integrācijas fonds, Igaunija

Rakvere Rohuaia pirmsskola, Igaunija

Latvijas Universitāte, Latvija

Latviešu valodas aģentūra, Latvija

Primorskas Universitāte, Slovēnija

○ Koperas tautas universitāte, Slovēnija

Harkovas Nacionālā universitāte, Ukraina

♡ Zaporožžas Nacionālā universitāte, Ukraina

Latviešu valodas kā svešvalodas lasīšanas prasmes veicināšana digitālajā vidē

Kursa mērķis ir pilnveidot latviešu valodas kā svešvalodas skolotāju profesionālo kompetenci pedagoģiskā atbalsta sniegšanai skolēnu lasītprasmes attīstīšanā ar un caur digitālajām tehnoloģijām.

Kursa uzdevumi:

1. Padziļināt izpratni par latviešu valodas kā svešvalodas mācīšanas aktualitāti.
2. Pilnveidot prasmes digitālās vides izmantošanai latviešu valodas kā svešvalodas lasītprasmes veicināšanai.
- 3. Sekmēt latviešu valodas kā svešvalodas skolotāju pedagoģisko meistarību atbilstoši inovatīvajām pedagoģiskās prakses tendencēm.

Latviešu valodas kā svešvalodas lasīšanas prasmes veicināšana digitālajā vidē 16 stundas

14. novembris seminārnodarbības par lasītmācīšanas metodiku svešvalodā

Refleksija un pašizvērtējums – ieraksts google anketā

12. decembris MSTeams seminārnodarbības par digitālās lasīšanas stratēģijām un rīkiem, asoc. prof. Ieva Margeviča–Grinberga

Refleksija un pašizvērtējums – ieraksts google anketā

Grupā apspriežam un balsojam

Piekrītam, nepiekrītam, nevaram vienoties

1 min apspriesties, tad balso, 1 grupa izsaka savu viedokli

1. Pirms teksta lasīšanas vienmēr vajadzētu mācīt vārdu krājumu.
2. Lasīšana skaļi ir efektīvs veids, kā attīstīt lasīšanas prasmes.
3. Lai palīdzētu saprast tekstu, jāvienkāršo tā valodu.
4. Lasīšana drukātā formā ir labāka nekā lasīšana digitāli.
5. Lasīšana digitāli nozīmē noteikta prasmju kopuma izmantošanu.

Atrodi kādu, kurš var izskaidrot terminus:

Pārskatīšana
Caurskatīšana
Lasīšana savam priekam
Pirmslasīšana
Detalizēta lasīšana
Priekšzināšanas
Receptīvās prasmes
Autentiski materiāli
Atslēgvārdi
Adaptētie materiāli
Galvenā doma
Prognozēšana

Prāta vētra

Ko pēdējā laikā esat

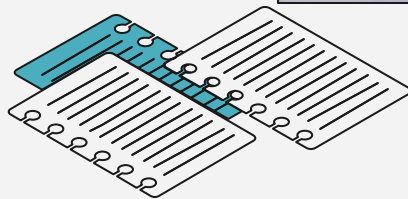
lasījuši?

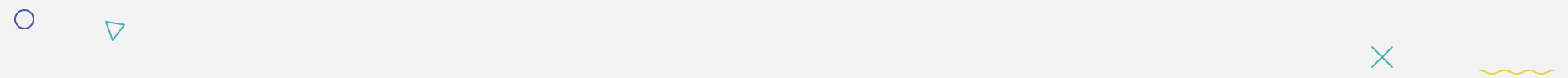
Kāpēc?

Kādā valodā?

Photo by [bady abbas](#) on [Unsplash](#)

Lasīšanas mērķi

01

Uzzināt

02

Darīt

03

**Baudīt un
novērtēt**

04

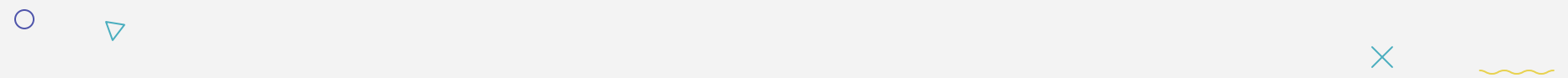
**Izteikt viedokli
un pieņemt
lēmumus**

05

**Attīstīt kritiskās
un radošās
domāšanas
prasmes**

06

**Iegūt
informāciju**

Lasīšanas stratēģijas

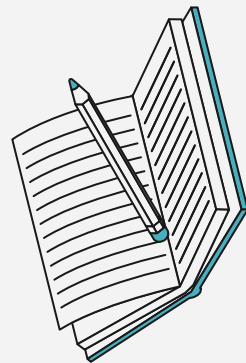
Lasīšanas pieejas

**No vispārīgā
uz konkrēto**

**No konkrētā uz
vispārīgo**

No vispārīgā uz konkrēto

Šis lasīšanas veids izmanto
informāciju tekstā, lai izprastu
tā nozīmi.

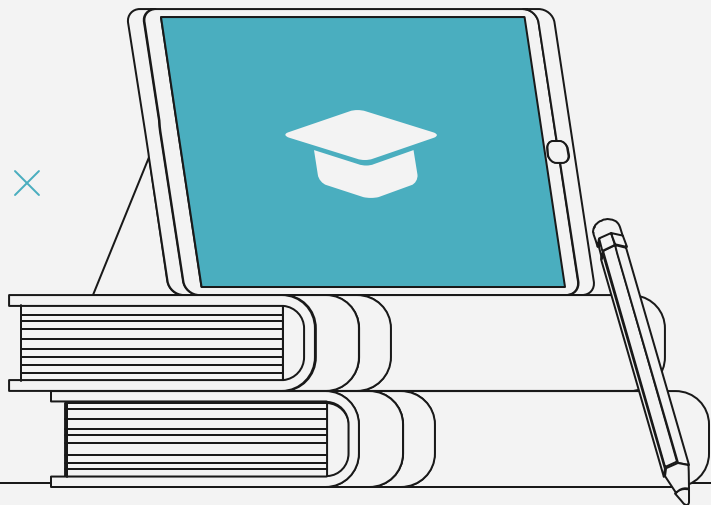

No konkrētā uz vispārīgo

Fona zināšanu izmantošana,
lai izprastu vēstījuma nozīmi.

Fona zināšanas veido **tēma**,
situācija un **konteksts**.

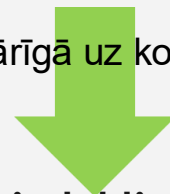

Kura lasīšanas pieeja?

Grupā apspriežam un balsojam

20 sek apspriesties, tad balso, 1 grupa izsaka savu viedokli

No vispārīgā uz konkrēto

No konkrētā uz vispārīgo

Noteikt galvenās teikuma sastāvdaļas, piemēram, teikuma priekšmets un izteicējs, darbības vārds u. c.

Lasīt dialogu un secināt sarunas tematu.

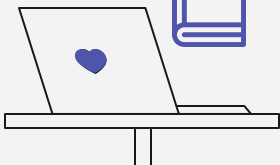
Apskatīt attēlus, izlasīt dialogus par attēliem un savietot tos.

Atpazīt svarīgu vārdu lietojumu teikumā, lai atzīmētu galveno informāciju.

Izpētīt informāciju par kādu tēmu; pēc tam izlasīt tekstu, lai pārbaudītu, vai tajā ir minētā informācija

Lasīšanas stundas posmi (uzdevumu šķirošana)

Pirms

**Lasīšanas
laikā**

Pēc

Kas ir priekšzināšanas?

Uzdevums: kad un kādēļ
mums tās vajadzētu
izmantot?

Kāda ir Jūsu pieredze?

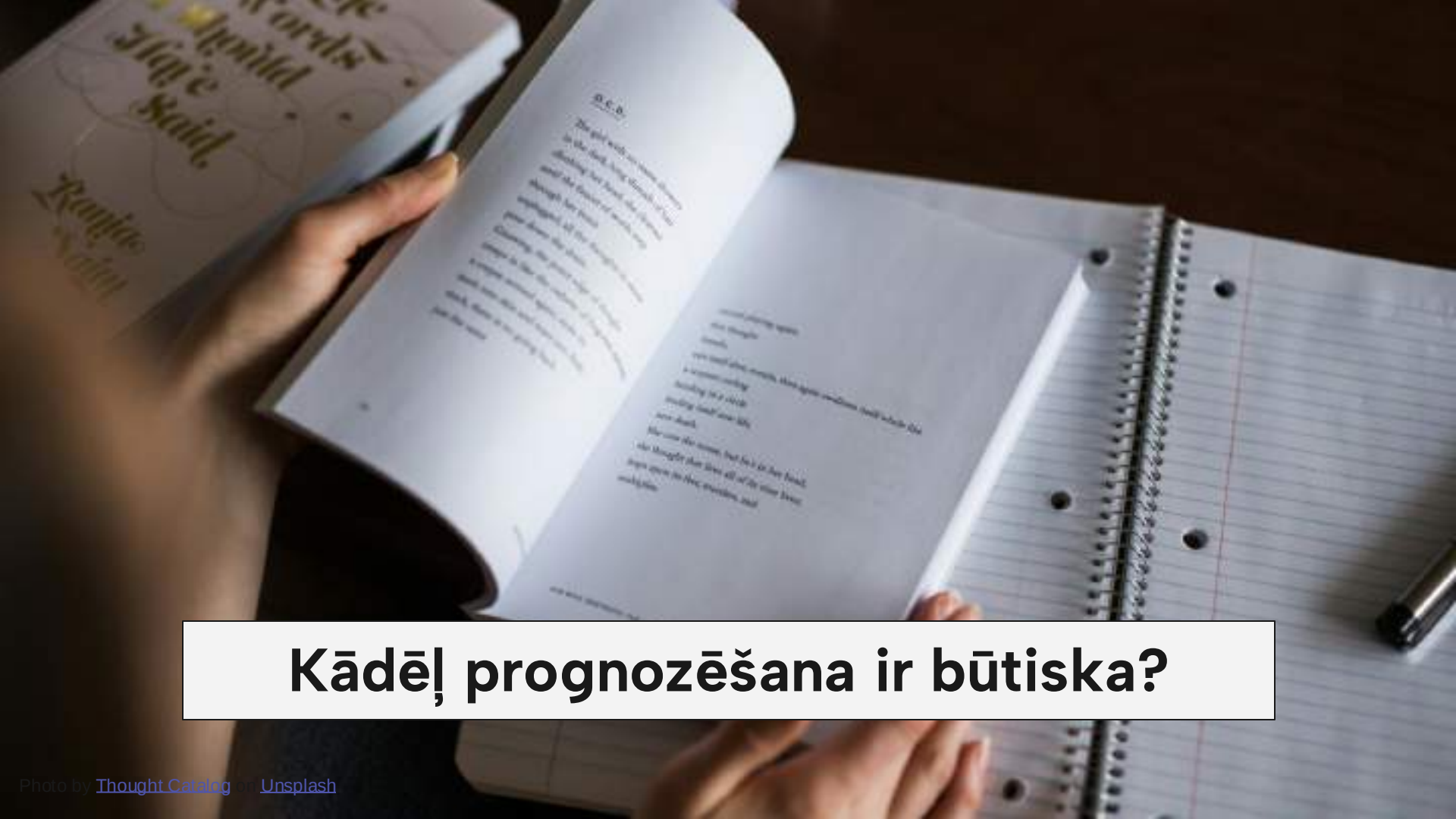

Kā aktivizēt priekšzināšanas?

This Photo by Unknown Author is licensed under CC BY-SA

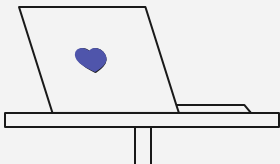

Kādēļ prognozēšana ir būtiska?

Pirms

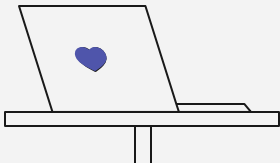
- Veicināt skolēnu interesi
- Iepazīstināt ar tematu
- Aktivizēt priekšzināšanas
- Palīdzēt apgūt galveno vārdu krājumu, atslēgvārdus
- Iepazīstināt ar kontekstu
- Personalizēt tematu
- Izvirzīt prognozēšanas uzdevumu

Pirms lasīšanas posma uzdevumi

- Attēlu, kas saistīti ar tekstu, aplūkošana un saruna par tiem
- Sarakstu veidošana
- Atzīmēšana
- Diagrammas daļas aizpildīšana
- Vārdu krājuma šķirošana
- Piekrišana/ nepiekrišana apgalvojumiem par tematu
- Personalizēšana

Pirms lasīšanas posma uzdevumi tekstam: Veselīgs dzīves veids 10 min grupās

Veselīgs dzīves veids

Rāmi un lēnām

Ārstnieciskās vingrošanas nosaukuma dēļ var likties, ka šīs nodarbības nav paredzētas veselajiem. Tā gluži nav. Daudzi, kas to apmeklē, ir moži savā sportiskajā garā un pie labas veselības, bet nodarbības apmeklē profilakses nolūkos. Vingrojot viņi gādā par ķermeņa noslodzi, līdz ar to arī par savu veselību.

Šajās nodarbībās nav jālec, jāskrien un jāsvīst, bet nevarētu teikt, ka tā neprasa piepūli un plastiku. Ja klausī treneri un vingrojumu laikā pievērs uzmanību katrai detaļai, kas vingrojumam piešķir jēgu, tad kādā brīdī spēki pat var beigties. Bet pēc maza atpūtas mirkļa tie atkal atgriežas.

Nolēmu pati pārbaudīt, cik grūti vai viegli ir vingrot šāda veida grupā. Ar treneri mums paveicās. Viņa bija zinoša un ar labu humora devu, nodarbībai piešķirot zināmu devu jautrības. Ne velti pulksten 8:30 no rīta pie viņas bija pieteikušies tik daudzi, ka man bija „jāsēž uz rezervistu soliņa”. Paveicās, un pie savas vietas tomēr tiku. Protams, trenera kompetence un zināšanas ir nepieciešamas jebkurā treniņā, taču likās, ka ārstnieciskajā vingrošanā tās nepieciešamas it īpaši. Tāpēc, ka pavisam izpildīti vingrojumu neskaitās. Lai zinātu un pamanītu visas mazās kļūdas, kas uzdevumus padara bezjēdzīgus, ķermeņa uzvedība jāizprot līdz sīkumam. Mūsu trenerīte to labi pieprata un piegāja klāt katram, kuram pamanīja kļūdas. Nodarbības „sāls” bija tieši sīkumos un mazajās detaļās. Vai kāja ir saliekta pareizā leņķī, vai ķermenis veido taisnu līniju, vai astes kaulu spied grīdā un tamlīdzīgi. Atslēgas vārdi ir ķermeņa poza, nevis ātrums, intensitāte vai spēks, kāds jāpielieto vingrojuma laikā.

Nodarbība bija pavisam mierīga un rāma. Šķiet, tā bija vairāk piemērota darbadienas beigām nekā rītam, jo salīdzināt to ar spirtu rīta dušu tomēr nevar. Jutos piekususi, bet ne milzīgi pārgurusi.

Ko varētu darīt šajā posmā?

Lasīšanas laikā

Lai attīstītu lasīšanas prasmes

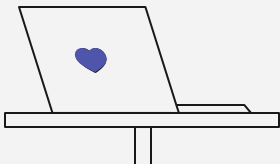
- Galvenās domas noteikšana (pārskatīšana)
- Konkrētas informācijas meklēšana (caurskatīšana)
- Detalizēta lasīšana

Lasīšanas laikā I

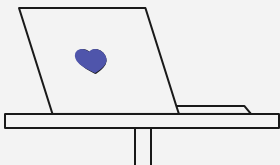
- Galvenās domas noteikšana (pārskatīšana)
- Konkrētas informācijas atrašana (caurskatīšana)
- Fonētiskie vingrinājumi
- Sižeta veidošana
- Pareizas/ nepareizas atbildes
- Kļūdu labošana
- Diktāts
- Dialoga sakārtošana secībā

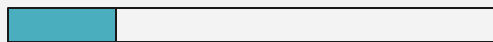
Lasīšanas laikā II

- Piezīmju veikšana (piemēram, sižeta līnijas veidošana)
- Attēla vai tabulas papildināšana
- Lasīšana priekšā
- Attēlu un aprakstu savietošana
- Sekošana norādījumiem vai maršrutam
- Darbību veikšana (Valodas mācīšanās darbībā/ TPR)

Ko varētu darīt šajā posmā? Veselīgs dzīves veids

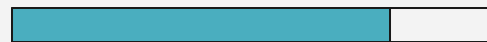
Lasīt un darboties

Lasīt un savietot

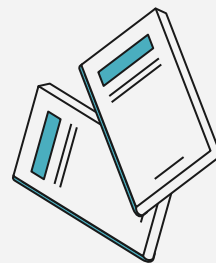
Lasīt un pabeigt

Lasīt un atzīmēt

Lasīt un izvēlēties

Lasīt un izbaudīt

Pēc lasīšanas posmā I

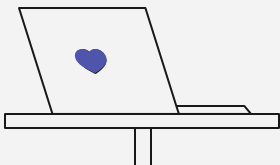
- Intensīvāka izlasītā materiāla apguve
- Apkopojums
- Tēmas paplašināšana
- Citu prasmju integrēšana
- Novērtēšana

Pēc lasīšanas posmā II

- Tabulas aizpildīšana
- Saraksta, piezīmju, ideju papildināšana
- Satura apkopošana
- Pārfrāzēšana
- Iegūtās informācijas praktiska izmantošana (piemēram, izveidojot plakātu)
- Citas valodas prasmju un aspektu integrēšana
- Papildus uzdevumu veikšana

Ko varētu darīt šajā posmā? Veselīgs dzīves veids

Apspriest

Veidot dialogu

Paust viedokli

Rakstīt

Atrast vārdus

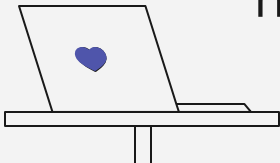
Izmainīt stāsta saturu

Der atcerēties I

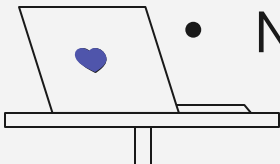
- Uzdevumam tiešām jābūt balstītam uz lasīšanu
- Tas nedrīkst būt atmiņas tests
- Uzdevumiem jābūt reāliem vai praktiski noderīgiem
- Uzdevumiem jāpalīdz uzlabot lasīšanas prasmi
- Skolotājam jāpalīdz novērst grūtības, lai sasniegtu labus rezultātus
- Jautājumus jāuzdod pirms lasīšanas, lai būtu skaidrs mērķis

Der atcerēties II

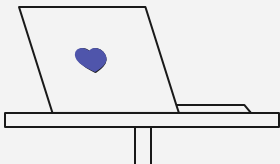
- Veidot interesi
- Palīdzēt apgūt atslēgvārdus vai galveno vārdu krājumu
- Sākt ar galvenās domas un/ vai pārskatīšanas uzdevumu
- Salīdzināt atbildes
- Turpināt ar detalizēto lasīšanu
- Salīdzināt vai pārbaudīt atbildes
- Noteikt nākamo uzdevumu

Citi svarīgi aspekti

- Autentiski lasīšanas materiāli
- Detalizēta lasīšana un lasīšana savam priekam
- Lasāmā teksta garums
- Lasāmā satura piemērotība
- Teksta pārlasīšana (atkārtošana)
- Adaptēto materiālu izmantošana

https://maciunmacies.valoda.lv/- ieraksts google anketā

MĀCI UN MĀCIES LATVIEŠU VALODU [Noderīgas saites](#) [Kontakti](#) [Arhivs](#) [Latviešu valodas aģentūra](#) **MEKLĒT**

Latviešu valodas aģentūra

- Gramatika
- Pāvērtēšanas un pašnovērtēšanas
- Valodas priekšmeti
- Pētījumi
- Raksti
- Videoklāpi
- Žurnāls "Tagad"

Metodiskie un mācību materiāli

- Pirmsskolas
- Sākumskolai**
- Pamatskolas
- Vidusskolas
- Praugudājiem
- Disponi
- Reemigrantiem un imigrantiem
- Vieglā valoda

Bilingvālā izglītība un CUL

MĀCI

Sākumskolai

Metodiskie un mācību materiāli Valodu portfelis Mācību līdzekļu komplekts 1. klasei

Mācību līdzekļu komplekts 2. klasei Mācību līdzekļu komplekts 3. klasei

Metodiskā skola "Mācīsim latviski!" Mācību izdevumu arhīvs Žurnāls bērniem

Metodiskie materiāli

Jaunumi

Kalendārs

Novembris, 2024

P	O	T	C	P	S	Sv
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Latviešu valoda

Latviešu valoda ir dzimtā valoda aptuveni 1,5 miljoniem cilvēku. No šiem 1,38 miljoni dzīvo Latvijā, bet apmēram 1,38 miljoni dzīvo ārpus Latvijas.

https://maciunmacies.valoda.lv/- ieraksts google anketā

MĀCI UN MĀCIES LATVIEŠU VALODU **Diasporai**

Latviešu valodas apguve

- Gramatika
- Pārveidēšanas un pārveidības rīki
- Valodas pamati (līmeņi)
- Reģioni
- Raksti
- Videoklāpi
- Žurnāls "Iegād"

Metodiskie un mācību materiāli

- Pirmsskolas
- Sākumskola
- Pamatskola
- Vidusskola
- Pasargurajiem
- Diaspora**
- Reimigrantiem un imigrantiem
- Viengl. valoda

Bilingvāle izglītība un CUL

Programmas un to papildmateriāli | Metodiskie un mācību materiāli | Vēstules un videoklāpi

Diasporas skolotāju pieredzes materiāli | Vecākiem | Metodiskās skolas PUPA | Citi raksti

Materiāli tiešsaistes nodarbībām | Valodas līmeņu apraksti | Valodas spēļu klubs

Žurnāli bērniem

Žurnāli zinātkāriem bērniem

Žurnāls zinātkāriem bērniem "Kalkiņa dzimnava", **LĀZARUS**

Kalendārs

Novembris, 2024

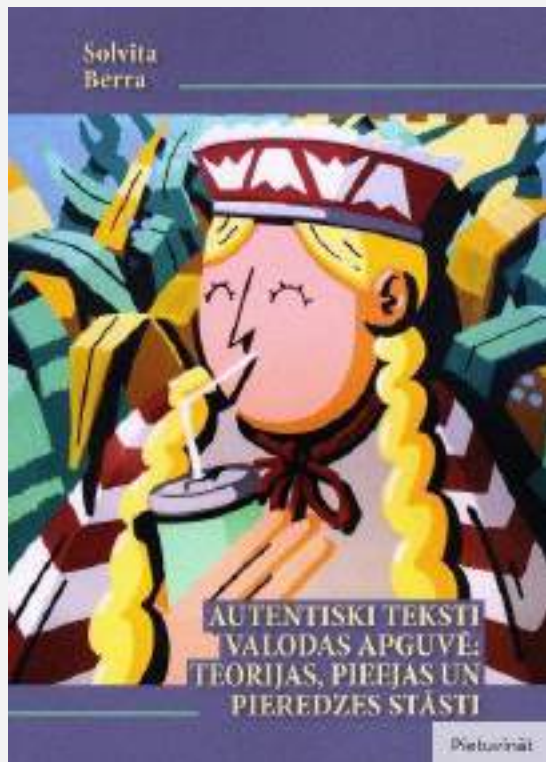
P	O	T	C	P	S	Sv
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Latviešu valoda

Latviešu valoda ir dzimtā valoda aptuveni 1,5 miljoniem cilvēku. No tiem 1,38 miljoni dzīvo Latvijā, bet 1,12 miljoni ārpus Latvijas robežiem.

Ko lasīt?

Autentiski materiāli

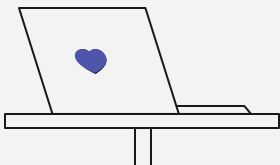
Adaptētie materiāli

Lasītmācīšana – apkopojums I

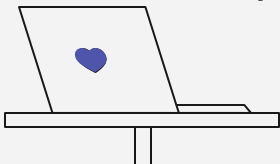
- Svarīgs ir lasāmā teksta līmenis. Tam ir jākļūst par izaicinājumu, bet nav jābūt pārāk sarežģītam.
- Pirms lasīšanas ir nepieciešams iepriekš iemācīt galveno vārdu krājumu vai atslēgvārdus.
- Pirms lasīšanas jāizvirza jēgpilni uzdevumi, lai palīdzētu izprast tekstus un atspoguļotu “reālās dzīves” situāciju, kad lasa ar noteiktu mērķi.

Lasītmācīšana – apkopojums II

- Pēc lasīšanas ir jābūt iespējai salīdzināt atbildes savā starpā, pirms tās pārbaudīt visiem kopā.
- Lasīšanas prasmes var iedalīt sīkāk, ietverot tādas lietas kā būtības izpratni vai detalizētāku izpratni.
- Parasti lasa vienu un to pašu tekstu vairāk nekā vienu reizi.
- Pirms lasīšanas uzdevumu izvirzīšanas jācenšas radīt interesi par tekstu.

12. decembris

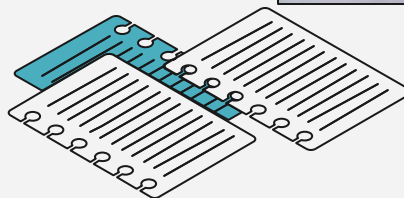
Kas ir digitālā lasīšana?

Digitālās lasīšanas
stratēģijas

Digitālās lasīšanas rīki
– ieraksts **google**
anketā

Photo by [bady abbas](#) on [Unsplash](#)

Izejas biļete

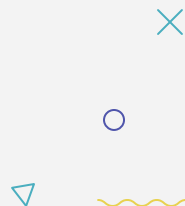
**Es uzzināju
(3 lietas)**

**Es sapratu
(2 lietas)**

**Es gribētu
pajautāt (1 lieta)**

Literatūras saraksts

1. LVA. (2016) *Integrācija sākas ar mācīšanos: Latvijas pieredze 21. gadsimtā*. Rīga: LVA.
2. Šalme, A. (2011) *Latviešu valodas kā svešvalodas apguves pamatjautājumi*. Rīga: LVA Pieejams: https://valoda.lv/wp-content/uploads/docs/E-Gramatas/10-Met_LAT_3.pdf

Papildu literatūra

1. Kolčanovs, B., Tūna, A., Zankovska-Odiņa, S. (2014) *Ikviens ir gaidīts skolā*. Metodiskais materiāls pedagog jauniebraukušo skolēnu un viņu ģimeņu iekļaušanās sekmēšanai. Pieejams PDF formātā. Rīga: Latvijas cilvēktiesību centrs.
2. Pičukāne, Ē., Mihailovs, J. I. (2017) *Izglītojamo ar ārvalstu izglītības pieredzi integrācija Latvijas izglītības sistēmā: tiesiskais regulējums, problēmas, risinājumi*. Rīga: LVA. Pieejams: http://maciunmacies.valoda.lv/images/Maci/Diaspora_MacibuMateriali/Raksts_Mihailovs_Picukane.pdf
3. Ozola, A., Geske, A., Kampmane K. (2023). *Starptautiskā lasītprasmes novērtēšanas pētījuma IEA PIRLS 2021 pirmie rezultāti*. LU:
4. Dedze, I. (1999). *Reading Ability of Latvian Students: Results from an International Study* (Doctoral dissertation). Institute of International Education, Stockholm University).

Citi resursi

1. Pičukāne, Ē. *Citas valsts skolēns klasē*. Pieejams: <http://maciunmacies.valoda.lv/metodiskie-materiali/diaspora-un-imigrantiem#tab2>
2. Pičukāne, Ē. *Kā es strādāju ar cilvēkiem, kas svešā valstī mācās valodu*. Pieejams: <http://maciunmacies.valoda.lv/metodiskie-materiali/diasporai-un-imigrantiem#tab2>
3. Pičukāne, Ē. *Kā mācīt tos, kas nekad nav mācījušies*. Pieejams: <http://maciunmacies.valoda.lv/metodiskie-materiali/diasporai-un-imigrantiem#tab2>

**Profesionālās pilnveides kurss valodu skolotājiem:
“Latviešu valodas kā svešvalodas lasītprasmes veicināšana digitālajā vidē”**

1. Kā jūs iemācījāties lasīt savā dzimtajā valodā, otrajā valodā un svešvalodā?
2. Kas jāzina, lai kļūtu par labu lasītāju?
3. Kas padara tekstus svešvalodā grūtāk lasāmus?
4. Kāpēc vajadzētu izmantot autentiskus tekstus?
5. Kāpēc būtu jālasa skaļi?
6. Kāpēc nevajadzētu lasīt skaļi?
7. Kā izvēlēties lasīšanai piemērotus tekstus?
8. Kāda ir Jūsu pieredze ar lasīšanu savam priekam?

Co-funded by the
European Union

UNIVERSITY
OF LATVIA

Docente Evija Latkovska & Profesore Indra Odiņa
Skolotāju izglītības nodaļa, Izglītības zinātņu un
psiholoģijas fakultāte
Latvijas Universitāte 14. novembris 2024. gads

**Profesionālās pilnveides kurss valodu skolotājiem:
“Latviešu valodas kā svešvalodas lasītprasmes veicināšana digitālajā vidē”**

Termins	Vārds	Skaidrojums	Sakritība
Pārskatīšana			
Caurskatīšana			
Lasīšana savam priekam			
Termins	Vārds	Skaidrojums	Sakritība
Pirmslasīšana			
Detalizēta lasīšana			
Priekšzināšanas			

Co-funded by the
European Union

UNIVERSITY
OF LATVIA

Docente Evija Latkovska & Profesore Indra Odiņa
Skolotāju izglītības nodaļa, Izglītības zinātņu un
psiholoģijas fakultāte
Latvijas Universitāte 14. novembris 2024. gads

**Profesionālās pilnveides kurss valodu skolotājiem:
“Latviešu valodas kā svešvalodas lasītprasmes veicināšana digitālajā vidē”**

Termins	Vārds	Skaidrojums	Sakritība
Receptīvās prasmes			
Autentiski materiāli			
Atslēgvārdi			
Termins	Vārds	Skaidrojums	Sakritība
Adaptētie materiāli			
Galvenā doma			
Prognozēšana			

**Profesionālās pilnveides kurss valodu skolotājiem:
“Latviešu valodas kā svešvalodas lasītprasmes veicināšana digitālajā vidē”**

1. Pārskatīšana	Ātra teksta lasīšana, lai iegūtu vispārēju priekšstatu par to, par ko tas ir – piemēram, lasīt pilsētas aprakstu, lai noskaidrotu, vai tā šķiet vieta, kuru jūs vēlētos apmeklēt.
2. Caurskatīšana	Teksta lasīšana, lai meklētu konkrētu informāciju un nepievērstu uzmanību pārējam tekstam, piemēram, meklēt vārdu vārdnīcā, kura nozīmi vēlaties uzzināt.
3. Lasīšana savam priekam	Garāku tekstu, piemēram, stāstu vai avīžu, lasīšana. Skatīt detalizēto lasīšanu.
4. Pirmslasīšana	Pirmslasīšanas uzdevumi ir darbības, ko skolēni veic pirms lasīšanas uzdevuma, lai sagatavotos lasīšanai. Šiem uzdevumiem ir dažādi mērķi, tostarp iepriekšēja vārdu krājuma apguve vai aktivizēšana, satura prognozēšana, intereses radīšana un uzdevumu izpratnes pārbaude.
5. Detalizēta lasīšana	Viena no detalizētās lasīšanas nozīmēm ir lasīšana ar mērķi pievērst uzmanību tam, kā valoda tiek izmantota tekstā.
6. Priekšzināšanas	Iepriekšiegūtas zināšanas par tematu.
7. Receptīvās prasmes	Valodas mācīšanās mēs runājam par četrām prasmēm: lasīšanu, klausīšanos, runāšanu un rakstīšanu. Lasīšana un klausīšanās ir receptīvās prasmes, jo izglītojamie uztver valodu; viņiem nav nepieciešams valodu producēt.
8. Autentiski materiāli	Rakstīti vai runāti teksti, kurus varētu lasīt dzimtās valodas lietotājs. Tie var būt ņemti no avīzēm, radio, interneta utt. Teksts nav pielāgots vai padarīts vieglāks izglītojamajiem vai valodas apguves procesam.
9. Atslēgvārdi	Vārdi vai izteikumi tekstā, kas ir svarīgi, lai saprastu tekstu. Skolotāji bieži māca atslēgvārdus pirms tam, kad izglītojamie sāk lasīt tekstu, lai tas viņiem būtu vieglāk saprotams.
10. Adaptētie materiāli	Grāmatas, kurās valoda ir padarīta vieglāka izglītojamajiem. Tās bieži ir grāmatas ar stāstiem vai romāniem, kuros valoda ir vienkāršota.
11. Galvenā doma	Lasīšana galvenās domas noteikšanai nozīmē lasīt tekstu un saprast tā vispārējo nozīmi, nepievēršot uzmanību konkrētām detaļām – piemēram, ātri izlasīt restorāna apskatu, lai noskaidrotu, vai rakstītajam restorāns patika vai nē.
12. Prognozēšana	Savas pieredzes vai zināšanu izmantošana, lai pateiktu, kas notiks nākotnē. Prognozēšana ir tehnika vai mācīšanās stratēģija, ko izglītojamie var izmantot, lai palīdzētu lasīt. Izglītojamie pirms lasīšanas domā par tēmu. Viņi mēģina iedomāties, par ko būs tēma vai ko viņi lasīs, izmantojot tādas norādījumus kā virsraksti vai attēli, kas

Co-funded by the
European Union

UNIVERSITY
OF LATVIA

Docente Evija Latkovska & Profesore Indra Odiņa
Skolotāju izglītības nodaļa, Izglītības zinātņu un
psiholoģijas fakultāte
Latvijas Universitāte 14. novembris 2024. gads

**Profesionālās pilnveides kurss valodu skolotājiem:
“Latviešu valodas kā svešvalodas lasītprasmes veicināšana digitālajā vidē”**

	pievienoti tekstam, viņu vispārīgās zināšanas par teksta veidu vai tēmu. Tas padara vieglāku izpratni par lasīto.
--	--

Sašķirojiet uzdevumus –

(1) pirmslasīšanas posms,

(2) lasīšanas laikā un

(3) pēc lasīšanas.

1. Iepazīstināšana ar galveno vārdu krājumu
2. Stāsta atstāstīšana
3. Dzimtās valodas un svešvalodas lietošana
4. Atmiņas spēles
5. AINU zīmēšana
6. Vārdu un attēlu savienošana
7. Stāsta izstāstīšana no citas perspektīvas
8. Stāsta varoņu intervēšana
9. Stāsta kartes veidošana, lai izstāstītu stāstu
10. Prognozēšana
11. Video stāsta izveidošana
12. Paralēlā lasīšana
13. Attēlu/uzlīmju pievienošana stāstam
14. Teksta izpratnes jautājumi
15. Detaļu aizpildīšana pēc stāsta plāna
16. Stāsta izspēle
17. Lomu spēle
18. Bingo – dzirdēto vārdu izsvīturošana
19. Komiksu veidošana
20. Valodas mācīšanās darbībā (TPR)
21. Trūkstošās informācijas aizpildīšana
22. Skaņas efektu izmantošana
23. Krāsošana un zīmēšana – uzzīmē vai izkrāso cilvēku vai dzīvnieku, balstoties uz dzirdēto
24. Vārdu, frāžu vai galveno teikumu atkārtošana
25. Skaņas efektu attēlošana (vējš, vētra, jūra, klauvēšana u.c.)
26. Stāsta dramatizēšana

Co-funded by the
European Union

UNIVERSITY
OF LATVIA

Docente Evija Latkovska & Profesore Indra Odiņa
Skolotāju izglītības nodaļa, Izglītības zinātņu un
psiholoģijas fakultāte
Latvijas Universitāte 14. novembris 2024. gads

**Profesionālās pilnveides kurss valodu skolotājiem:
“Latviešu valodas kā svešvalodas lasītprasmes veicināšana digitālajā vidē”**

- 27. Attēlu izmantošana, lai palīdzētu izprast stāstu
- 28. Nodarbošanās ar mākslu un rokdarbiem
- 29. Teksta burbuļu rakstīšana
- 30. Pirkstu leļļu izmantošana
- 31. Stāsta reklāmas veidošana
- 32. Nobeiguma izmainīšana

Veselīgs dzīves veids

Ārstnieciskās vingrošanas nosaukuma dēļ var likties, ka šīs nodarbības nav paredzētas veselajiem. Tā gluži nav. Daudzi, kas to apmeklē, ir moži savā sportiskajā garā un pie labas veselības, bet nodarbības apmeklē profilakses nolūkos. Vingrojot viņi gādā par ķermeņa noslodzi, līdz ar to arī par savu veselību.

Šajās nodarbībās nav jālec, jāskrien un jāsvīst, bet nevarētu teikt, ka tā neprasa piepūli un plastiku. Ja klausī treneri un vingrojumu laikā pievērs uzmanību katrai detaļai, kas vingrojumam piešķir jēgu, tad kādā brīdī spēki pat var beigties. Bet pēc maza atpūtas mirkļa tie atkal atgriežas.

Nolēmu pati pārbaudīt, cik grūti vai viegli ir vingrot šāda veida grupā. Ar treneri mums paveicās. Viņa bija zinoša un ar labu humora devu, nodarbībai piešķirot zināmu devu jautrības. Ne velti pulksten 8:30 no rīta pie viņas bija pieteikušies tik daudzi, ka man bija „jāsēž uz rezervistu soliņa”. Paveicās, un pie savas vietas tomēr tiku. Protams, trenera kompetence un zināšanas ir nepieciešamas jebkurā treniņā, taču likās, ka ārstnieciskajā vingrošanā tās nepieciešamas it īpaši. Tāpēc, ka pavirši izpildīti vingrojumu neskaitās. Lai zinātu un pamanītu visas mazās kļūdas, kas uzdevumus padara bezjēdzīgus, ķermeņa uzvedība jāizprot līdz sīkumam. Mūsu trenerīte to labi pieprata un piegāja klāt katram, kuram pamanīja kļūdas. Nodarbības „sāls” bija tieši sīkumos un mazajās detaļās. Vai kāja ir saliekta pareizā leņķī, vai ķermenis veido taisnu līniju, vai astes kaulu spied grīdā un tamlīdzīgi. Atslēgas vārdi ir ķermeņa poza, nevis ātrums, intensitāte vai spēks, kāds

Co-funded by the
European Union

UNIVERSITY
OF LATVIA

Docente Evija Latkovska & Profesore Indra Odiņa
Skolotāju izglītības nodaļa, Izglītības zinātņu un
psiholoģijas fakultāte
Latvijas Universitāte 14. novembris 2024. gads

**Profesionālās pilnveides kurss valodu skolotājiem:
“Latviešu valodas kā svešvalodas lasītprasmes veicināšana digitālajā vidē”**

jāpielieto vingrojuma laikā.

Nodarbība bija pavisam mierīga un rāma. Šķiet, tā bija vairāk piemērota darbadienas beigām nekā rītam, jo salīdzināt to ar spirtu rīta dušu tomēr nevar. Jutos piekususi, bet ne milzīgi pārgurusi.

Refleksijas uzdevums: izpētīt piedāvātos uzdevumus, izmēģināt kādus darbā un aprakstīt, kā veicās; un, balstoties uz pieredzi, izdomāt vēl vairāk piemēru.

Lasīšanas uzdevumi

“Grāmatas ir klusākie un pastāvīgākie draugi; tās ir vispieejamākie un gudrākie padomdevēji un pacietīgākie skolotāji.” (Ch. Elliot)

Pirms lasīšanas:

Izmantojot **vākus**:

1. Paredzi, par ko ir grāmata, novērtējot nosaukumu/ vāku/ virsrakstu/ pirmo rindkopu utt.
2. Izdomā piecus jautājumus par grāmatu, balstoties uz vāka attēlu/ ilustrācijām/ anotāciju.
3. Nokopē vākus/ilustrācijas un izkrāso tās; pēc tam prognozē.
4. Cik daudz krāsu/ cilvēku/ dzīvnieku utt. ir uz vāka?
5. Apskati vāku/nosaukumu utt. un pabeidz trīs teikumus par grāmatu/ stāstu/ rakstu.
6. Savieno vākus ar nosaukumiem.
- 7.

Izmantojot **nosaukumus/ virsrakstus**:

8. Uzraksti nodaļas virsrakstu uz tāfeles un izdomā vai izvēlies labāko nosaukumu.
9. Sajauc divu grāmatu nodaļu virsrakstus un liec skolēniem tos sakārtot.
10. Mēģini salikt sajauktos nodaļu virsrakstus pareizā secībā.
11. Kurš nosaukums/ virsraksts izskatās visinteresantākais?
12. Savieno grāmatu nosaukumus ar to fragmentiem.
13. Izvēlies labāko nosaukumu, kas atbilst anotācijai/ savieno anotācijas ar nosaukumiem.
14. Savieno nosaukumus ar (dzirdētajiem) fragmentiem no stāstiem.
- 15.

Izmantojot **attēlus**:

16. Apskati attēlus, lai atrastu noteiktas lietas, cilvēkus vai notikumus (piemēram, kādu, kurš ir priecīgs vai bēdīgs).
17. Kurš attēls tev patīk vislabāk?

**Profesionālās pilnveides kurss valodu skolotājiem:
“Latviešu valodas kā svešvalodas lasītprasmes veicināšana digitālajā vidē”**

18. Savieno galveno varoņu attēlus ar to aprakstiem.
19. Atzīmē īpašības vārdus, kuri, tavuprāt, raksturo galvenā varoņa attēlu.
20. Uzraksti parakstus dažiem attēliem no grāmatas.
21. Nokopē attēlus no grāmatas un palūdz skolēniem salikt tos pareizā secībā un izdomāt stāstu.
- 22.

Izmantojot **tekstu**:

23. Divu dažādu stāstu sākumi ir sajaukti: sašķiro tos pēc piederības.
24. Apskaties grāmatas/stāsta/nodaļas pirmo un pēdējo teikumu un uzmini, kas notiek grāmatā/stāstā/nodaļā.
25. Saliec teikumus pareizā secībā – kas notiek tālāk?
26. Izlasi grāmatu/stāstu divās minūtēs (vāks, aizmugure, saturs, attēli).
27. Sāc, noklausoties sākumu.
28. Klases stāsta ķēde, sākot ar pirmo teikumu no grāmatas/ stāsta/ raksta.
- 29.

Citi

30. Sniedz kontekstu: iepazīstini ar grāmatas vidi, aprakstot ģeogrāfiskus, kultūras vai vēsturiskus faktus.
31. Noskaidro, ko viņi jau zina par grāmatā/ stāstā attēlotajiem notikumiem utt.
32. Sāc ar skolēnu personīgo pieredzi un sasaisti to ar stāstu.
33. Izmanto saites uz video vai televīzijas programmām, lai radītu interesi.
34. Palūdz skolēniem izveidot klases bibliotēku: izstādi grāmatas, lai parādītu to vākus.
35. Izveido attēlu taku ar grāmatu vāku attēliem no klases līdz skolas bibliotēkai.
36. Skolēni izgatavo plakātus ar savām top desmit grāmatām/ stāstiem/ rakstiem no mācību grāmatas.
37. Saisti lasāmgrāmatas ar mācību grāmatas tēmām.
38. NVML laiks: Noliec Visu Malā un Lasi.
39. Dod skolēniem ieskatu no grāmatas vidus.
40. Izlasi pirmo nodaļu, tad pārrunā un uzraksti, kas, tavuprāt, notiks tālāk, un pēc tam izlasi, lai uzzinātu.
41. Izspēlē situāciju no grāmatas sākuma, pirms sāc lasīt.
42. Dažām populārām adaptācijām ir vairākas versijas – palūdz dažiem skolēniem izlasīt vienu versiju, citiem citu, un pēc tam salīdziniet.
- 43.

Lasīšanas laikā

1. Klausies un pacel kartītes utt. (gados jauniem skolēniem).
2. Apstājies pirms beigām: skolēni paredz, kas notiks tālāk.
3. Aizpildīšana/ savienošana/ vairākatbilžu jautājumi/ patiess-nepatiess/ atzīmēšana ar ķeksīti.
4. Kārto/ klasificē/ izlabo/ pabeidz/ pārfrāzē.
5. Pieraksti piezīmes zem virsrakstiem.
6. Pabeidz karti/ maršrutu utt.
7. Bez aktivitātēm! Ļauj skolēniem vienkārši lasīt un izbaudīt!
8. Klusā lasīšana.
9. Lasīšana noteiktā tempā: skolēni klausās stāsta audio ierakstu, vienlaikus lasot tekstu.
- 10.

**Profesionālās pilnveides kurss valodu skolotājiem:
“Latviešu valodas kā svešvalodas lasītprasmes veicināšana digitālajā vidē”**

11.

Pēc lasīšanas – vislabākais uzdevums pēc lasīšanas ir izlasīt vēl vienu grāmatu.

Iztēlošanās

1. Uzmini, kas varoņiem ir kabatās/ rokassomiņās/ rakstāmgalda atvilktnēs.
2. Holivuda! Kādus filmu zvaigžņu aktierus tu izvēlētos, lai atveidotu varoņus?
3. Papildini varoņus: izdomā vairāk personiskas informācijas par viņiem.
4. Iedomājies, ka tu esi stāstā.
5. Ja varoņi būtu dzīvnieki/ koki/ augļi utt., kādi tie būtu un kāpēc?
6. Padomā par dziesmu/ filmu/ TV programmu, kas atbilstu grāmatas nosaukumam.
7. Ar pantomīmu atveido grāmatas fragmentus.
8. Izspēlē stāstu / rakstu.
9. Izveido logotipu/ Google zīmējumu stāstam.
10. Izveido reklāmu grāmatai/stāstam.
11. Rokdarbi.

Izmaiņas

1. Izdomā stāstam jaunas beigas.
2. Piešķir stāstam jaunu nosaukumu/ virsrakstu/ nodaļu virsrakstus.
3. Izveido jaunu vāku/ anotāciju.
- 4.

Rakstīšana

5. Uzraksti padomu vēstules varoņiem.
6. Uzraksti vēstuli autoram.
7. Raksti kāda varoņa vārdā dienasgrāmatu.
8. Izveido meklēšanas plakātu varonim/ varoņa plakātu.
9. Izveido vārdu “puzli” no varoņa vārda.
10. Uzraksti vēstuli no viena varoņa otram.
11. Uzraksti parakstus attēliem.
12. Uzraksti ievadu grāmatai citiem skolēniem.
13. Klusās diskusijas (plakāti).
- 14.

Runāšana

15. Izspēlē intervijas ar varoņiem (3 jautājumi katram).
16. Ieņem varoņu lomas un atbildi uz jautājumiem no žurnālistiem preses konferencē.
17. Izspēlē interviju ar autoru.
18. Saisti ar personisko pieredzi: vai tev ir noticis kas līdzīgs?
19. Jā/nē jautājumi: atmini varoni.
20. Debates.
21. Izveido "foto filmu" par visu vai daļu no stāsta.
22. Atstāsti stāstu, izmantojot leļļu teātri vai vizuālos materiālus..
23. Atstāsti stāstu, mainot skatu punktu (piemēram, "es", "istaba" utt.).
24. Spēlē kāršu spēli “Domino” ar vārdiem un citātiem.

**Profesionālās pilnveides kurss valodu skolotājiem:
“Latviešu valodas kā svešvalodas lasītprasmes veicināšana digitālajā vidē”**

25.

Klausīšanās

26. Klausies ierakstu un aizpildiet trūkstošos vārdus.

27. Varoņu bingo: vārdi uz bingo kartēm, skolotājs lasa informāciju par varoņiem.

28.

Turpinājums

29. Izdomā, kas notika pirms/pēc stāsta, izmantojot dažus no stāsta varoņiem.

30. Paplašini stāsta notikumu.

31. Kas notiks ar varoņiem pēc pieciem gadiem?

32.

Atsaukšana atmiņā

33. Kas ko teica? Savieno varoņu attēlus un citātus

34. Izveido laika līniju ar dienām un laikiem

35. Izveido personāžu īpašības vārdu režģi: stāsta personāži vienā pusē un īpašības vārdi pretī augšpusē.
Atzīmējiet, kurš īpašības vārds attiecas uz kuru tēlu..

36. Uzmini, kuri varoņi tiek aprakstīti pēc norādēm, piemēram, apģērbs, mantas.

37. Savieno tēlus un aprakstus. Papildini aprakstu.

38. Savieto notikumus pareizajā secībā.

39. Kurā lappusē ir šie notikumi/ cilvēki/ lietas?

40. Pulksteņi: kas notiek šajos laikos?

41. Savieno teikumus, kas apraksta notikumus un dienas.

42. Savieto varoņus pēc svarīguma/parādīšanās biežuma.

43. Veido īpašības vārdu sarakstu, lai raksturotu varoņus.

44. Kas ir šī persona? Uzzīmē seju tukšajā burbulī, ko ieskauj apgalvojumi un citāti.

45. Uzzīmē stāstu.

46. Izveido stāsta komiksu.

47. Izmanto attēlu kopijas no grāmatas/raksta, lai izstāstītu stāstu.

48. Izvēlies desmit atslēgvārdus no raksta/stāsta utt.

49. Izstrādā anketu/ testu par stāstu.

50.

Reģistrs

51. Veido lasīšanas dienasgrāmatu, atspoguļojot savas reakcijas lasīšanas laikā.

52. Izveido tabulu, kurā parādīts, kurš ir izlasījis kādu grāmatu, ar balvām (konfektēm, zvaigznītēm vai uzlīmēm) tiem, kuri izlasījuši desmit/ divdesmit/ trīsdesmit utt.

53. Vilciens vai kāpnes uz klases sienas, kur uzrakstītas katra skolēna izlasītās grāmatas.

54. Teksta burbuli: manas domas par grāmatu.

55. Ieteikumi: ja tev patika X/ nepatika Y/ esi izlasījis divas viena autora grāmatas/ esi izlasījis 6 trillerus/ patīk zinātniskā fantastika utt.

Citas idejas:

56.

57.

Co-funded by the
European Union

UNIVERSITY
OF LATVIA

Docente Evija Latkovska & Profesore Indra Odiņa
Skolotāju izglītības nodaļa, Izglītības zinātņu un
psiholoģijas fakultāte
Latvijas Universitāte 14. novembris 2024. gads

**Profesionālās pilnveides kurss valodu skolotājiem:
“Latviešu valodas kā svešvalodas lasītprasmes veicināšana digitālajā vidē”**